

Datum: 2024-11-29

Tid: kl. 09:00-12:00

Plats: Sammanträdesrum Gripen, Hjälpmedelscentrum, Signalistgatan 2, Vä

Ledamöter

Richard Fallqvist (L), ordförande, Region Västmanland
Björn Svartsgård (M), Region Västmanland
Kent R Petterson (SD), Region Västmanland
Ulrika Spårebo (S), Region Västmanland
Ellinor Westlund (C), Region Västmanland
Rahaf Ramdo (KD), Arboga
Niclas Bergström (S), Fagersta
Rolf Korsbäck (S), Hallstahammar
Linda Söder Jonsson (S), Kungsör
Anna Eriksson (S), Köping
Karl Karlsson (S), Norberg
Camilla Runerås (S), Sala
Roger Ingvarsson (S), Skinnskatteberg
Inge Larsson (C), Surahammar
Magnus Johansson (S), Vice ordförande, Västerås

Ersättare

Carina Byhlin (KD), Region Västmanland
Jan Erik Jansson (M), Region Västmanland
Monica Israelsson (SD), Region Västmanland
Nelda Morosini Oelze (S), Region Västmanland
Fredrik Stockhaus (V), Region Västmanland
Martina Fransson (S), Arboga
Solfrid Libäck-Lundstedt (M), Fagersta
Håkan Freijd (M), Hallstahammar
Marita Pettersson (S), Kungsör
Niklas Jansson (S), Köping
Patrik Eriksson (M), Norberg
Elisabet Pettersson (C), Sala
Jonny Emtin (SD), Skinnskatteberg
Anders Rydell (S), Surahammar
David Sundén (C), Västerås

Övriga

Magnus Loman, verksamhetschef
Maria Söderkvist, hjälpmedelsstrateg
Kerstin Berg Mören, kommunikatör Hjälpmedelscentrum
Johan Eriksson, kommunikatör Hjälpmedelscentrum
Maria Hjort, hjälpmedelskonsulent barnhjälpmedel Hjälpmedelscentrum
Beatrice Sundman, hjälpmedelskonsulent manuella rullstolar Hjälpmedelscentrum
Christina Larsson, hjälpmedelskonsulent diabeteshjälpmedel Hjälpmedelscentrum
Joakim Axelsson, controller Hjälpmedelscentrum

Joakim Davis , enhetschef Teknik och inköp Hjälpmedelscentrum
Annika Nyman, ekonomicontroller Hjälpmedelscentrum
Margareta Hallner , föreningen FUB
Eva Wilhelmsson, mötessekreterare

1 Fastställande av föredragningslista**Förslag till beslut**

Den preliminära föredragningslistan fastställs.

2 Föregående protokoll

Anmäls att protokoll från sammanträdet 2024-09-26 justerats.

3 Justering**Förslag till beslut**

Linda Söder Jonsson utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

4 Nästa sammanträde**Förslag till beslut**

Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 21 februari 2025 kl 09.00.

5 Muntlig information**Ärendet i korthet**

- Uppgradering av webSesam till nya Visma webSesam
- AI-dagen

Förslag till beslut

Informationen noteras

6 Information från intresseorganisation

Margareta Hallner informerar om organisationen FUB.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

7 Hjälpmedelscentrums övergripande kommunikationsplan**Ärendet i korthet**

Kerstin Berg Mören informerar om Hjälpmedelscentrums förhållningssätt kopplat till kommunikation.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

8 Utvärdering av ökad återanvändning av försäljningsartiklar**Ärendet i korthet**

Johan Eriksson informerar om återanvändning av försäljningsartiklar utifrån aktuellt läge kring besparingsåtgärder.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

9 Hjälpmedelshandboken 2024 Förslag borttagande av förskrivningsbart hjälpmedel handdriven cykel (HMC240003)**Sammanfattning**

Handdriven cykel (även kallad armcykel) ISOkod-12 18 09 föreslås, på grund av minskat behov och ringa förskrivningar samt icke godkänt sortiment enligt MDR, att tas bort som förskrivningsbart hjälpmedel i Hjälpmedelshandboken.

Förslag till beslut

Handdriven cykel ISO-kod 12 18 09 tas bort ur Hjälpmedelshandboken som förskrivningsbart hjälpmedel

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Borttagande av förskrivningsbart hjälpmedel armcykel

10 Hjälpmedelshandboken 2024 Förslag förtydligade kriterier för vårdarstyrt drivaggregat (HMC240003)**Sammanfattning**

Vårdarstyrt drivaggregat har i Hjälpmedelshandboken haft otydliga kriterier. Drivaggregat för vårdare ska kunna förskrivas när det blir för tungt att framföra den manuella rullstolen vid förflyttningar i närmiljön. För att förskrivning ska ske på ett jämlikt sätt föreslås att kriterierna förtydligas.

Förslag till beslut

Föreslagna förtydligande kriterier för förskrivning av vårdarstyrt drivaggregat beslutas.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Hjälpmedelshandboken - Förslag förtydligade kriterier för vårdarstyrt drivaggregat

11 Hjälpmedelshandboken 2024 Förslag på nytt förskrivningsbart hjälpmedel inom område diabetes (HMC240003)**Sammanfattning**

Smarta pennor finns på marknaden sedan tidigare och erhålls genom förskrivning av diabetessjuksköterskor i Västmanland via hjälpmedelskort och apoteket. En ny produkt InPen med fler funktioner och som är kompatibel med de sensorer som tillhandahålls via Hjälpmedelscentrum har kommit på marknaden. Den är inte subventionerad via Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) och därmed inte möjlig att förskrivas på det sättet. Produkten har upphandlats via Varuförsörjningen för diabetesmateriel och finns på avtal i region Västmanland från och med den 1 november 2024.

För att möjliggöra en lagenlig hantering och förskrivning av hjälpmedlet föreslås att produkten hanteras på samma sätt som andra diabetesprodukter som Hjälpmedelscentrum hanterar. Då det är ett nytt hjälpmedelsområde krävs skrivning i Hjälpmedelshandboken med kriterier för förskrivning och kostnadsansvar.

I avsikt att förskriva- och hantera ISO-kod 04 19 12 Injektionssprutor – Smarta pennor lagenligt och för att underlätta för diabetessjuksköterskor som är förskrivare, föreslås att produkten hanteras på samma sätt som andra diabetesprodukter som Hjälpmedelscentrum hanterar. Hjälpmedlet förs in i förskrivningsbart sortiment samt i Hjälpmedelshandboken enligt föreslagna kriterier och kostnadsansvar. Förändringen föreslås gälla från den 1 december 2024 när de nya produkterna är inlagda i systemet Sesam LMN.

Förslag till beslut

1. Hjälpmedelsnämnden beslutar enligt redovisat förslag
2. Beslutet gäller från den 2024-12-01

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Hjälpmedelshandboken - Förslag på nytt förskrivningsbart hjälpmedel inom diabetesområdet
- Hjälpmedelshandboken - Förslag på nytt hjälpmedel inom diabetesområdet

12 Förslag på förändring i prismodell: Hantering av artiklar som byter debiteringsform från hyra till försäljning (HMC240022)**Sammanfattning**

Varje år byter ett antal artiklar debiteringsform från Hyra till Försäljning. Orsaker kan vara svårigheter att rekonditionera/återställa, pridförändringar, hållbarhet med flera. I gällande rutin löper befintliga hyresavtal vidare tills retur från mottagare har skett. Det innebär att artiklarna är uthyrda tills vidare.

Kunder anser att nuvarande rutin är otillfredsställande bland annat på grund av att kostnader kan ligga kvar under lång tid då det är större risk att försäljningsartiklar inte följs upp på samma sätt som hyresartiklar.

Hjälpmiddelscentrum föreslår därför en förändring som innebär att artiklar som ändras automatiskt byter debiteringsform i systemet Sesam.

Förslag till beslut

Föreslagen ny modell för hantering av artiklar som byter debiteringsform från hyra till försäljning beslutas.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmiddelscentrum

Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Prismodell - Förslag på förändring av hantering av artiklar som byter debiteringsform från hyra till försäljning
- Prismodell - Förslag på förändring av hantering av artiklar som byter debiteringsform från hyra till försäljning

13 Tjänster som HMC erbjuder- Förslag att ta bort beredskapen (HMC240021)**Sammanfattning**

Beredskap finns idag för vissa akuta reparationer lördag, söndag och helgdagar mellan kl 8-15 och omfattar reparationer på förskrivna hjälpmedel som en person med funktionsnedsättning är helt beroende av. Beredskap nyttjat i mycket liten skala. För att följa gällande arbetstidsregler kommer kostnaden för beredskap öka.

Hjälpmiddelscentrum vill öka möjligheten för tillgänglighet till avhjälpande underhåll måndag-fredag där rätt kompetens för rätt hjälpmedel ökar säkerheten för patient.

Förslag till beslut

1. Nämnden beslutar att beredskapen för förskrivna hjälpmedel utanför ordinarie arbetstid tas bort från och med den 2024-12-01
2. Nämnden beslutar att instruktioner och stödmaterial för patienter och personal tas fram.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmiddelscentrum

Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Tjänster som HMC erbjuder - Förslag att ta bort beredskap
- RiskAnalys-Borttagande av beredskap

14 Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning 2024- Utreda möjlighet för icke legitimerad personal som förskrivare av hjälpmedel (HMC230017)**Sammanfattning**

I Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning för 2024 fanns ett incitament om att utreda alternativa vägar för tillgång till enkla och säkra hjälpmedel för länets medborgare. Orsaksbakgrunden är det rådande ekonomiska läget och den under de senaste åren påverkande befolkningsdemografin som leder till brist på personer i yrkesför ålder i förhållande till mängden vårdbehövande och framför allt ökande mängden äldre personer. En situation där brist på legitimerad personal har uppstått.

I Hjälpmedelscentrums verksamhetsplan för 2024 inom perspektivet Tjänst/Process finns ett uppdrag som svarar mot incitamentet, att utreda eventuell möjlighet för andra professioner än legitimerad personal att förskriva vissa enklare hjälpmedel, hantering och behov av utbildning.

En partsammansatt arbetsgrupp föreslår att den mest patientsäkra, hälsofrämjande och kostnadseffektiva lösningen för att ge alternativa vägar för tillgång till enkla och säkra hjälpmedel för länets medborgare är att använda delegering för delar av förskrivningsprocessen av hjälpmedel. Det innebär att icke legitimerad personal inte bör få förskrivningsrätt för specifika hjälpmedel.

Förslag till beslut

1. Redovisad rapport godkänns, inga förändringar av förskrivningsrätten sker.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppdrag icke legitimerad personal som förskrivare
- Sammanställning omvärldsbevakning utredning förskrivare utan legitimation för enklare hjälpmedel

15 Verksamhetsplan och budget 2025 (HMC240025)**Sammanfattning**

Magnus Loman och Annika Nyman presenterar förslag till verksamhetsplan och budget 2025.

Förslag till beslut

Verksamhetsplan och budget 2025 fastställs och överlämnas till huvudmännen.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Verksamhetsplan och budget Hjälpmedelscentrum 2025

16 Internkontrollplan för Hjälpmedelsnämnden 2025 (HMC240024)**Sammanfattning**

I reglementet för intern kontroll anges att nämnderna årligen ska upprätta en särskild plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Riskanalys har genomförts inför förslag på internkontrollmål för Hjälpmedelsnämnden 2025. I riskanalys har fyra risker tagits fram, varav en risk Investeringsramen är otillräcklig pekar på separat riskanalys. Nämnden föreslås följa ett av dessa som internkontrollmål 2025, de övriga målen i internkontrollplanen är regionövergripande.

Förslag till beslut

Internkontrollplan 2025 för Hjälpmedelsnämnden utifrån genomförd riskanalys fastställs och överlämnas till huvudmännen

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Riskanalys Internkontrollplan 2025 del 2
- Riskanalys Internkontrollplan 2025
- Förslag Internkontrollplan Hjälpmedelsnämnden 2025

17 Hjälpmedelsnämndens årshjul 2025 (HMC240023)**Sammanfattning**

Hjälpmedelsnämnden sammanträder fyra gånger per år. Det förberedande arbetet sker under våren 2025 med möten i Strategiskt kundråd, Hjälpmedelsråd, Tjänstemannaberedning och Nämndsberedning. Från hösten 2025 utgår Tjänstemannaberedning i det förberedande arbetet enligt beslut i Hjälpmedelsnämnd 2024-09-27.

Årshjulet omfattar förslag på fasta ärendepunkter om bland annat delårs- och årsredovisning, utmaningsdialog och viljeinriktning, verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och internkontrollmål.

Förslag till beslut

Redovisat förslag på Årshjul för 2025 godkänns.

Expedieras till

Magnus Loman, verksamhetschef, Hjälpmedelscentrum
Region Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Årshjul 2025 gemensam hjälpmedelsnämnd
- Förslag på Hjälpmedelsnämndens Årshjul 2025

18 Redovisning av delegeringsbeslut**Förslag till beslut**

Informationen noteras.

Delegeringsbeslut

- RV240028-18 Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) 2024 - BR Ström AB
- HMC230009-1 Tilläggsavtal Visma LMN ID 33536
- RV240028-6 Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) - OneMed Sverige AB
- RV240028-3 Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) Visma PubliTech AB
- RV240028-48 Advania Sverige AB
- RV220038-13 Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) 2022

19 Återrapport Uppföljningsrapporter 2024 - Gemensamma hjälpmedelsnämnden (HMC240002)**Sammanfattning**

Återrapport av uppdrag från Hjälpmedelsnämndens sammanträde 2024-09-27 §42 där verksamhetschefen får i uppdrag att vidta åtgärder för en budget i balans.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

Beslutsunderlag

- Förslag åtgärder uppdrag budget i balans (HMC240002)

20 Förslag på förändrat samverkansavtal för Hjälpmedelsnämnden- förtydligande (HMC230027)**Sammanfattning**

På Hjälpmedelsnämndens sammanträde 2024-09-27 § 45 fattades beslut om förändrat samverkansavtal för hjälpmedelsnämnden. Beslutet behöver förtydligas.

För att minska administrationen och mötestider och för en mer effektiv organisation har Hjälpmedelscentrum föreslagit att Tjänstemannaberedningen ersätts av Strategiskt kundråd som får ett mandat att bereda ärenden till Hjälpmedelsnämnden.

Förslag till beslut

1. Hjälpmedelsnämnden beslutar att Tjänstemannaberedningen ersätts av Strategiskt kundråd enligt redovisat förslag.
2. Strategiskt kundråd får mandat att bereda ärenden till Hjälpmedelsnämnden.

3. Hjälpmedelsnämnden rekommenderar regionen och respektive kommun att anta det redovisade förslaget till samverkansavtal för den gemensamma hjälpmedelsnämnden, att gälla från och med 2025-09-01.
4. Beslutet ersätter tidigare beslut Hjälpmedelsnämnden 2024-09-27 §45.

Expedieras till

Magnus Loman verksamhetschef Hjälpmedelscentrum Region Västmanland
Regions Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor
Region Västmanlands myndighetsbrevlåda

Beslutsunderlag

- Förslag på förändrat samverkansavtal för Hjälpmedelsnämnden - förtydligande

21 Anmälningar för kännedom**Anmälningar**

- RV240124-11 §140 RF Delårsrapport 2 2024 Regionen Västmanland
- HMC240005-4 Minnesanteckningar Tjänstemannaberedningen 2024-10-25
- HMC240004-4 Minnesanteckningar Strategiskt kundråd 2024-10-18
- HMC240006-4 Minnesanteckningar Hjälpmedelsråd 2024-11-06

22 Övriga frågor

9

HMC240003

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se

TJÄNSTESKRIVELSE HJÄLPMEDELSHANDBOKEN 2024 - BORTTAGANDE AV FÖRSKRIVNINGSBART HJÄLPMEDEL ARMCYKEL

Förslag till beslut

Handdriven cykel ISO-kod 12 18 09 tas bort ur Hjälpmedelshandboken som förskrivningsbart hjälpmedel

Ärendet i korthet

Handdriven cykel (även kallad armcykel) ISOkod-12 18 09 föreslås, på grund av minskat behov och ringa förskrivningar samt icke godkänt sortiment enligt MDR, att tas bort som förskrivningsbart hjälpmedel i Hjälpmedelshandboken.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Bakgrund

Armcykel sorteras i Hjälpmedelshandboken under kategorin hjälpmedel för Rörelse. Vidare tillhör handdrivna cyklar, hjälpmedelsområdet Cyklar som för närvarande omfattar fyra kategorier: Cykelanpassningar till exempel stödhjul, Cyklar för flera personer till exempel tandemcyklar, Trehjuliga cyklar och Handdrivna cyklar.

Sortimentet för kategorin Handdrivna cyklar har tidigare omfattat två olika varianter, en där man cyklade med trampörelse och en med roddörelse. Cykeln med trampörelse (Quickie) slutade att tillverkas för fler år sedan i samband med att fler och fler leverantörer lanserade elektriska påhängsmotorer med styre som kopplas på manuella rullstolar. Under de senaste åren har enbart armcykeln med roddörelse (Armbike) funnits i sortiment. Det har nu visat sig att den inte är CE-märkt enligt MDR. Den största storleken på Armbike, 28t, har slutat säljas och de minsta storlekarna 12t och 16t beskrivs på leverantörens hemsida som lekcyklar som inte ska vistas ute i trafiken.

Omvärldsbevakning

Det är 14 regioner som har kvar cyklar i sitt sortiment och utifrån den information som går att hitta på respektive regions hemsida så är det 5 regioner som har kvar armcykel. Det är dock oklart eftersom de flesta regioner helt satt stopp för inköp av det som nu räknas som konsumentprodukter det vill säga hjälpmedel som ej är CE-märkta enligt MDR.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Juridiska konsekvenser

Att ta bort armcykel i sortiment innebär ökad patientsäkerhet enligt MDR.

Ekonomiska konsekvenser

I dagsläget finns 3 inköpta Armbike och en Quickie. En Armbike finns på rekonlagret med 0kr i restvärde, övriga är ute hos patient och vilket restvärde de kommer ha vid

retur beror på när de lämnas tillbaka. Inköpspris på den senaste Armbiken, som förskrevs 2024, var 22 000 kr. Quickien är förskriven till patient 2016 och har inget restvärde kvar, och den Armbike som förskrevs 2021 har ca 9000kr i restvärde. De patienter som redan fått handdriven cykel förskriven behåller den så länge behov kvarstår eller enligt gällande kriterier för uppföljning.

Hållbarhet

Barnrättsperspektiv

Om ärenden uppkommer där ett barn har ett verkligt behov av en handdriven cykel och där påhängsmotor på rullstol eller annat förflyttningshjälpmedel inte kan motsvara behov av förflyttning kan ärende prövas via Beslut om produkt utanför regelverk. Ett sådant ärende ska alltid ställas mot patientens säkerhet.

Invånarperspektiv

Trehjulig handdriven cykel kan i dagsläget förskrivas som förflyttningshjälpmedel till barn och ungdomar under 20 år när det inte är möjligt att cykla med fotpedaler. Efterfrågan på armcykel är låg och sedan 2016 har endast tre patientärenden varit aktuella.

Uppföljning

Eventuella ärenden som ansöks via Produkt utanför beslutat regelverk följer systematiskt upp års- och delårsvis.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*

10

HMC240003

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se
Telefon: +4621175390

TJÄNSTESKRIVELSE HJÄLPMEDELSHANDBOKEN 2024 - FÖRSLAG FÖRTYDLIGADE KRITERIER FÖR VÅRDARSTYRT DRIVAGGREGAT

Förslag till beslut

Föreslagna förtydligande kriterier för förskrivning av vårdarstyrt drivaggregat beslutas.

Ärendet i korthet

Vårdarstyrt drivaggregat har i Hjälpmedelshandboken haft otydliga kriterier. Drivaggregat för vårdare ska kunna förskrivas när det blir för tungt att framföra den manuella rullstolen vid förflyttningar i närmiljön. För att förskrivning ska ske på ett jämlikt sätt föreslås att kriterierna förtydligas.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Förskrivning av vårdarstyrt drivaggregat till manuell rullstol regleras under rubriken Rörelse vidare Rullstolar, vårdarstyrda drivaggregat och Drivaggregat och motorstöd ISO-kod 12 24 09 i Hjälpmedelshandboken.

Kriterier för att kunna få hjälpmedelt förskrivet är idag följande:

- Patientens gångförmåga utomhus är mycket nedsatt.
- Patientens förflyttningsbehov i närmiljön kan inte tillgodoses med annat förflyttningshjälpmedel.
- Patienten har ett kontinuerligt behov av promenader i närmiljön och rullstolen används regelbundet, minst 1-2 gång per vecka året runt.
- Laddnings- och förvaringsplats enligt kriterier ska finnas, *(beskrivs i separat stycke i handbokstexten)*.
- Närmiljöns beskaffenhet där vårdarstyrt drivaggregatet ska framföras ska vara lämplig utifrån drivaggregatets användarbegränsningar.

Förskrivaren ska göra behovsbedömning och kontroll utifrån kriterierna vid ett hembesök innan utprovning sker.

För att förtydliga föreslås följande textändring:

- Patientens gångförmåga utomhus är mycket nedsatt.
- Patientens förflyttningsbehov i närmiljön kan inte tillgodoses med förskriven manuell rullstol
- Patienten har ett kontinuerligt behov av förflyttning i närmiljön och rullstolen används regelbundet, minst 1-2 gång per vecka året runt.

- Rullstolen är för tung att framföra på grund av att patienten har hög vikt, rullstol inklusive patient har hög vikt eller närmiljön är kuperad.
- Laddnings- och förvaringsplats enligt kriterier ska finnas (*beskrivs i separat stycke i handbokstexten*).

Förskrivaren ska göra behovsbedömning och kontroll utifrån kriterierna vid ett hembesök innan utprovning sker.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*

11

HMC240003

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se
Telefon: +4621175390

HJÄLPMEDELSHANDBOKEN 2024 - FÖRSLAG PÅ NYTT FÖRSKRIVNINGSBART HJÄLPMEDEL INOM DIABETESOMRÅDET

Förslag till beslut

1. Hjälpmedelsnämnden beslutar enligt redovisat förslag
2. Beslutet gäller från den 2024-12-01

Ärendet i korthet

Smarta pennor finns på marknaden sedan tidigare och erhålls genom förskrivning av diabetessjuksköterskor i Västmanland via hjälpmedelskort och apoteket.

En ny produkt InPen med fler funktioner och som är kompatibel med de sensorer som tillhandahålls via Hjälpmedelscentrum har kommit på marknaden. Den är inte subventionerad via Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) och därmed inte möjlig att förskrivas på det sättet. Produkten har upphandlats via Varuförsörjningen för diabetesmateriel och finns på avtal i region Västmanland från och med den 1 november 2024. För att möjliggöra en lagenlig hantering och förskrivning av hjälpmedlet föreslås att produkten hanteras på samma sätt som andra diabetesprodukter som Hjälpmedelscentrum hanterar. Då det är ett nytt hjälpmedelsområde krävs skrivning i Hjälpmedelshandboken med kriterier för förskrivning och kostnadsansvar.

I avsikt att förskriva- och hantera ISO-kod 04 19 12 Injektionssprutor – Smarta pennor lagenligt och för att underlätta för diabetessjuksköterskor som är förskrivare, föreslås att produkten hanteras på samma sätt som andra diabetesprodukter som Hjälpmedelscentrum hanterar. Hjälpmedlet förs in i förskrivningsbart sortiment samt i Hjälpmedelshandboken enligt föreslagna kriterier och kostnadsansvar. Förändringen föreslås gälla från den 1 december 2024 när de nya produkterna är inlagda i systemet Sesam LMN.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland
- Kontaktperson i annan organisation/företag
- Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)

FÖRSLAG PÅ NYTT FÖRSKRIVNINGSBART HJÄLPMEDEL INOM DIABETESOMRÅDET ISO-KOD 04 19 12 INJEKTIONSSPRUTOR PRODUKT INPEN (SMART PENNSYSTEM)

Bakgrund

Förbrukningsprodukter- och insulinpumpar för diabetes typ 1 förskrevs innan Diabetesprojektet genomfördes av diabetessjuksköterskor på medicinklinikerna i Region Västmanland. Beställning av hjälpmedlen gjordes via blankett till de olika leverantörerna, det innebar att lagkrav enligt som GDPR och MDR (Förordning om medicintekniska produkter) inte uppfylldes.

Diabetesprojektet hade i uppdrag att införa arbetssätt som garanterar ställda lagkrav kring personuppgiftshantering och spårbarhet av medicintekniska produkter. För ändamålet har förskrivar- och beställningssystemet Sesam LMN (läkemedelsnära produkter) införts och används nu av förskrivare. Idag beställs och registreras sensorer, sändare och podar i systemet och Hjälpmiddelscentrum ansvarar för hjälpmedlena.

Via Sesam LMN förskrivs diabetesprodukter enligt GDPR och produkter med serienummer blir spårbara. I framtiden kommer även förbrukningsprodukter bli spårbara. I Sesam LMN kan statistik tas fram som till exempel antal uttag av diabetesprodukter, man kan upptäcka dubbelförskrivningar och därmed skapa en ekonomisk översikt över beställningar och utleveranser.

I Varuförsörjningens senaste upphandling av diabetesmateriel tillkom en ny produkt InPen som även är ny på marknaden, den ingår i gruppen smarta pennor. Avtalet är klart från den 1 november 2024.

Smarta pennor finns på marknaden sedan tidigare och erhålls genom förskrivning av diabetessjuksköterskor i Västmanland via hjälpmedelskort och apoteket. InPen är inte subventionerad via Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) och kan inte förskrivas den vägen.

Målgrupp och syfte med InPen

I Västmanland finns det ungefär 1 280 patienter (augusti 2024) som har typ 1 diabetes. InPen är ett medicinskt behandlingshjälpmedel för målgruppen av patienter med diabetes typ 1 som är i behov av registrerad information om sina insulindoser och behöver snabbverkande insulin. Snabbverkande insulin administreras subkutant genom injektion för att sänka blodglukoshalten och har en snabb insättande effekt. Patienter som har stor nytta av funktionerna med InPen är de som är i behov av att sänka höga blodglukosvärden genom att administrera rätt mängd insulin för att undvika att blodglukosvärdet blir för lågt (hypoglykemi). Ett för lågt blodglukosvärde kan bli allvarligt och leda till medvetslöshet.

InPen har många flera funktioner än en vanlig insulinpenna och kan vara ett alternativ för insulinpump. En insulinpump är fäst med en nål i huden dygnet runt och ger insulin kontinuerligt, medan InPen används när insulin behöver tillföras och utförs manuellt av patienten själv. Det finns en trygghet för patienten att själv kunna injicera sitt insulin och se resultat med hjälp av en tillhörande app, samtidigt som

patienten har kontroll över att inte ge för mycket insulin. En del patienter litar inte helt på att en insulinpump fungerar.

Diabetessköterskor i Region Västmanland ser störst fördel i att förskriva InPen tillsammans med en sensor, till exempel sensorn Simplera. Simplera finns sedan tidigare upphandlat och förskrivs via LMN. Genom att patienten använder både Simplera sensorn och InPen skapas ett CGM system som hjälper till att varna patienten och ligga steget före och ge information om hur mycket insulin som rekommenderas att tas för att patienten ska förbättra sina glukosnivåer.

Produktens beskaffenhet och funktion, tekniskt utförande

Produkten är ett medicinskt behandlingshjälpmedel som är personbundet och kan återanvändas flera gånger under pennans hållbarhetstid. InPen är en smart insulinpenna som använder bluetooth-teknik för att skicka dosinformation till en mobilapp. Hållbarheten på hjälpmedlet uppges till ett år, vilket är samma längd som batteriet i insulinpennan. När batteriet är slut, förskrivs en ny InPen. Kanyler och insulin till InPen förskrivs via apotek. Patienten byter själv insulinampull när den är slut, samt byter kanyl inför varje injektion. InPen ska endast användas av patienter över 7 år enligt leverantörens rekommendation.

InPen är en smart insulinpenna som exempelvis kan varna om insulinet är för varmt eller gammalt samt informera om när senast insulindosen togs och vilken insulindos som rekommenderas att patienten tar beroende på blodglukosvärdet.

Den smarta insulinpennan tillsammans med appen InPen erbjuder dosberäkningar till att beräkna vilken dos insulin patienten bör ta och ger påminnelser vid missade insulindoser.

Simplera sensorn ifrån samma leverantör som InPen, hjälper till att i god tid ge information om blodglukosvärdet är väg åt låga- eller höga värden. Sensorn skickar glukosvärden och varningar via appen Simplera till en smartphone i realtid utan att behöva skannas. Sensorn kräver inga fingerstick.

Användandet av InPen tillsammans med sensorn Simplera, skapar en överskådlig överblick på administrerad insulinmängd och blodglukosvärden både för patienten och för sjukvårdspersonal. Detta ger förutsättningar till att förbättra den glykemiska kontrollen bland vuxna med typ 1-diabetes och förebygga diabeteskomplikationer som hjärt- och kärlsjukdomar. Apparna ska användas när InPen och Simplera förskrivs, det är de som ger produkterna dess unika funktioner. Appen till Simplera används redan inom region Västmanland.

Leverantören ansvarar för reklamationer och eventuellt avhjälpande underhåll. Det arbets sättet liknar hanteringen av sensorer, sändare och poddar som är de diabetesprodukter som HMC redan hanterar. InPen finns i två olika färger för att särskilja användandet av olika märken på insulin.

InPen är en CE-märkt produkt enligt MDR. Leverantören anger att produkten tillhör "ISO-kod 11608–1 Nålbaserad injektionssystem". Denna ISO-kod finns inte med i svensk standard ISO 9999 eller i Hjälpmedelshandboken.

Omvärldsbevakning

Det finns fler modeller av smarta insulinpennor på marknaden, till exempel NovoPen 6. De fungerar även för långtidsverkande insulin och finns förskrivningsbara via Apotek. InPen förskrivs i dag i region Jönköping där produkten är ganska nyupphandlad, de har två patienter som använder den. Enligt leverantören används InPen av 400 patienter totalt i Sverige.

Det finns evidens för användning av smart penna för insulinbehandling om att förbättra den glykemiska kontrollen bland vuxna med typ 1-diabetes vilket *“Associations of bolus insulin injection frequency and smart pen engagement with glycaemic control in people living with type 1 diabetes”* studie påvisar.

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37926903/>

En annan studie *“Smart Pen Exposes Missed Basal Insulin Injections and Reveals the Impact on Glycemic Control in Adults With Type 1 Diabetes”* - [PubMed \(nih.gov\)](#) beskriver att en smart penna tillsammans med en sensor som bildar ett CGM system kan ge information om patienten har missat att tagit en insulin dos.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser och finansiering***Kostnader, ekonomi och inköp***

InPen kostar 1 200–1 300 kronor per penna. Det blir årskostnaden för en patient. Hjälpmedel som är en förbrukningsartikel försäljs till ansvarig verksamhet i enlighet med andra diabeteshjälpmedel.

Kompetens

Ingen ny kompetens krävs på Hjälpmiddelscentrum.

Interna processer HMC

Befintliga processer som används för övriga diabetesprodukter ska även användas för InPen. Produkten blir ytterligare ett hjälpmedel i Hjälpmiddelscentrums processer och logistik vilket genererar ytterligare arbetsinsats inom områdena artikelarbete av konsulent, inköp, godsmottagning, plock, leverans, och rådgivande samtal till kundtjänst.

Externa processer

Diabetessköterskor inom Medicinklinikerna ska förskriva produkten i LMN. InPen hanteras som en beställningsvara från leverantör och godsmottas på HMC innan leverans till diabetesmottagning. Vi tänker oss att InPen ska skickas med internpost till mottagningen och att patienten får den i samband med vårdbesök.

Sammanfattning och förslag på kriterier för Hjälpmedelshandbok

Syftet med InPen är att förebygga diabeteskomplikationer som hjärt- och kärlsjukdomar samtidigt som den skapar trygghet för patienten och kan minska antal besök inom sjukvården.

InPen ska sortera i Hjälpmedelshandboken under kapitlet Träning, vård och behandling samt vidare under Administrera medicin.

Förslag att lägga till en ny rubrik och ISO-kod 04 19 12 Injektionssprutor flergångs.

Eftersom upphandling är klar föreslås ändringen gälla så snart beslut är taget och produkterna är inlagda i LMN.

Förslag för Hjälpmedelshandbok

ISO-kod 04 19 12 Injektionssprutor – Smarta pennor.

Kriterier för förskrivning

Förskrivs till patienter med behov av regelbunden insulinbehandling där smart penna är att föredra före annat injektionssystem.

Förskrivare

Diabetessjuksköterska eller läkare.

Kostnadsansvar

Ansvar 1 – klinikhjälpmedel.

Viktig information

Tillbehör till smart penna förskrivs av diabetessjuksköterska i Sesam LMN eller från Apoteket.

Förslag till beslut

I avsikt att förskriva- och hantera produkten lagenligt och för att underlätta för diabetessjuksköterskor som är förskrivare, föreslås att produkten hanteras på samma sätt som andra diabetesprodukter som Hjälpmedelscentrum hanterar. Hjälpmedlet förs in i förskrivningsbart sortiment i Hjälpmedelshandboken enligt föreslagna kriterier och kostnadsansvar. Förändringen föreslås gälla så snart beslut är taget och produkterna är inlagda i systemet Sesam LMN.

12

HMC240022

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Magnus Loman
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se

TJÄNSTESKRIVELSE FÖRSLAG PÅ FÖRÄNDRING I PRISMODELL: HANTERING AV ARTIKLAR SOM BYTER DEBITERINGSFORM FRÅN HYRA TILL FÖRSÄLJNING

Förslag till beslut

Föreslagen ny modell för hantering av artiklar som byter debiteringsform från hyra till försäljning beslutas.

Ärendet i korthet

Varje år byter ett antal artiklar debiteringsform från Hyra till Försäljning. Orsaker kan vara svårigheter att rekonditionera/återställa, prisförändringar, hållbarhet med flera.

I gällande rutin löper befintliga hyresavtal vidare tills retur från mottagare har skett. Det innebär att artiklarna är uthyrda tills vidare.

Kunder anser att nuvarande rutin är otillfredsställande bland annat på grund av att kostnader kan ligga kvar under lång tid då det är större risk att försäljningsartiklar inte följs upp på samma sätt som hyresartiklar.

Hjälpmedelscentrum föreslår därför en förändring som innebär att artiklar som ändras automatiskt byter debiteringsform i systemet Sesam.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*

FÖRÄNDRAD HANTERING AV ARTIKLAR SOM BYTER DEBITERINGSFORM FRÅN HYRA TILL FÖRSÄLJNING

Bakgrund

Varje år byter ett antal artiklar debiteringsform från Hyra till Försäljning. Orsaker kan vara svårigheter att rekonditionera/återställa, prisförändringar, hållbarhet, med flera.

Gällande rutin

- Befintliga hyresavtal löper vidare tills retur skett. Det innebär att försäljningsartiklar (enligt nya klassningen) hos patienter kommer vara uthyrda tills vidare.

Kunder anser att nuvarande rutin är otillfredsställande bland annat pga. att kostnader kan ligga kvar under lång tid då det är större risk att försäljningsartiklar inte följs upp på samma sätt som hyresartiklar.

Hjälpmiddelscentrum föreslår därför nedanstående förändring.

FÖRSLAG

Förslaget innebär att alla uthyrda artiklar returneras och levereras ut till mottagare på nytt med debiteringsform Försäljning enligt fastställt restvärde enligt beskrivning nedan. Rutinen innebär enbart åtgärder i hjälpmiddelsystemet Sesam som utförs av HMC, dvs. ingen fysisk retur eller ny leverans sker.

Rutin

1. Samtliga artiklar på hyresrader returneras till HMC:s lager. Hyresavtalen kommer att slutdebiteras.
2. Artiklarna levereras ut till samma mottagare på nya orderrader med debiteringsform Försäljning vilket innebär slutgiltig debitering.
 - a. Försäljningspriset sätts manuellt till 60 %¹ av artikelns standardkostnad² alternativt gällande restvärde om det gäller individmärkt artikel (sällan aktuell för åtgärden).

Rutinen ska genomföras inom en månad efter att beslut tagits att förändra artikelns debiteringsform.

Förtydligande

Förslaget innebär ny rutin för kommande artiklar som får ändrad debiteringsform.

Därmed påverkas inte befintliga artiklar som finns uthyrda. Dessa hyresavtal löper vidare som tidigare.

¹ Medellängd på analyserade hyresavtal (sittdynor) är 3,5 år (stickprov)

² Artiklars begagnatvärde i Sesam är 50 % av standardkostnad

³ En artikels standardkostnad motsvaras av aktuellt (eller senast kända) inköpspris

FÖRSLAGSGRUND

- Hjälpmiddelsentrums tillgångsvärdering av icke individmärkta begagnade hjälpmedel är 50 % av nuvarande (eller senast kända) inköpspris. Vid en försäljning av ett begagnat hjälpmedel behöver tillgångsförlusten kompenseras.
- Jämfört med nuvarande regelverk där aktuella hyresavtal löper ut innebär förslaget en omfattande administration. Därför är det lämpligt med ytterligare påslag förutom tillgångsvärdet.
- Förslaget innebär uteblivna hyresintäkter som är budgeterade för innevarande och eventuellt nästkommande år.
- Längden på hyresavtalen som avbryts vid åtgärden är enligt nuvarande prismodell inte relevant för föreslaget försäljningspris (60 %). Upplupen hyra har debiterats för att löpande finansiera Hjälpmiddelsentrums verksamhet. Eventuellt överskott i Hjälpmiddelsentrums resultat har årligen återbetalats till kunderna enligt fastställd rutin och Hjälpmedelsnämndens beslut.

KOSTNADSEFFEKTER

- Åtgärden innebär en ökad kostnad för kunden på kort sikt (köp). Ökningen kompenseras av att hyreskostnaden för artiklarna upphör omedelbart.
- Försäljningskostnaden är inte budgeterad för kunden.
- Åtgärden innebär tre effekter som inte är budgeterade för HMC:
 - Försäljningsintäkten (ökad intäkt) är inte budgeterad
 - Hyresförlusten är inte budgeterad varken för innevarande eller nästkommande år.
 - Den förtida tillgångsförlusten är inte budgeterad.

I normalfallet är åtgärden att ändra debiteringsform ovanlig och kostnadseffekterna är små i förhållande till budget då det gäller ett litet antal uthyrda artiklar.

13

HMC240021

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Joakim Davis
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se

TJÄNSTESKRIVELSE FÖRSLAG ATT TA BORT BEREDSKAPEN

Förslag till beslut

1. Nämnden beslutar att beredskapen för förskrivna hjälpmedel utanför ordinarie arbetstid tas bort från och med den 2024-12-01
2. Nämnden beslutar att instruktioner och stödmaterial för patienter och personal tas fram.

Ärendet i korthet

Beredskap finns idag för vissa akuta reparationer lördag, söndag och helgdagar mellan kl 8-15 och omfattar reparationer på förskrivna hjälpmedel som en person med funktionsnedsättning är helt beroende av. Beredskap nyttjat i mycket liten skala. För att följa gällande arbetstidsregler kommer kostnaden för beredskap öka. Hjälpmedelscentrum vill öka möjligheten för tillgänglighet till avhjälpande underhåll måndag-fredag där rätt kompetens för rätt hjälpmedel ökar säkerheten för patient.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Bakgrund

Regionen har via Hjälpmedelscentrum erbjudit beredskapstjänst för förskrivna hjälpmedel under helger (lördag-sön) och helgdagar (röda dagar) mellan kl 08-15. Syftet har varit att säkerställa snabba reparationer vid akuta utrustningsfel. Det är dock viktigt att notera att förskrivare redan informerar patienter om hur de ska hantera situationer när något händer med deras hjälpmedel. I de fall som rör livsuppehållande hjälpmedel finns dubbelförskrivning för att säkerställa fortsatt funktion. Hjälpmedelstekniker är den yrkesgrupp som utför beredskapen. Tjänsten omfattar enbart reparationer på förskrivna hjälpmedel som en person med funktionsnedsättning är helt beroende av, i första hand säng, antidecubitusmadrass, säng- och personlyft samt vissa medicinska behandlingshjälpmedel som till exempel stationär inhalator, slemsug och stationär syrgaskoncentrator.

En utredning visar att beredskapstjänsten utnyttjas i låg grad. Endast 87 beredskapsärenden har registrerats sedan 2010 (5,8 ärenden/år). Av dessa har tekniker åkt ut på 54 (3,6/år). I 31 av fallen hade teknikern begränsad kunskap om hjälpmedlet, vilket kan riskera patientsäkerheten.

Beredskapen delas mellan alla anställda tekniker, oavsett specialistkompetens. Det innebär att olika specialister tvingas hantera ärenden utanför sin expertis vid beredskap.

För att följa arbetstidslagen skulle ett produktionsbortfall på 1% av 20 teknikers årsarbetare uppstå. Enligt 2024 års prognos skulle det innebära 170 förlorade aktiviteter (exklusive rekond), fördelat på:

AU: 100 st

FU: 54 st

Övrigt: 16 st

Sammanfattningsvis: För att upprätthålla en beredskap med 5,8 samtal/år och 3,6 uttryckningar/år, förlorar vi 170 aktiviteter/år (exklusive rekond).

Omvärldsanalys

Flera regioner har redan eller är på gång att avskaffa liknande tjänster. En omvärldsanalys visar att av 21 regioner har enbart 7 tjänsten kvar. Av de 7 regioner säger 6 att det inte är ekonomiskt försvarbart att erbjuda tjänsten. Region Sörmland tog bort beredskapstjänst så sent som september 2024.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Avskaffande av beredskapstjänst leder till kortare väntetider och ökad patientsäkerhet. Den tid vi tappar genom gällande lagstiftning skulle öka våra väntetider. Tekniker med rätt kompetens utför åtgärder för varje specifikt ärende, vilket främjar patientsäkerheten.

Juridiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några betydande juridiska konsekvenser vid ett borttagande. Om tjänsten fortsätter finns det dock en omfattande juridisk konsekvens och kostnad

Ekonomiska konsekvenser

Utifrån nuvarande upplägg beräknas besparingen omfatta cirka 45 000kr/år i personalkostnader om beredskapen tas bort.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några betydande miljökonsekvenser.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms inte direkt påverka barn.

Invånarperspektiv

Avskaffande av beredskapstjänst kommer att leda till förbättrad service för patienterna genom kortare väntetider och ökad patientsäkerhet genom att tekniker med rätt kompetens utför anmälda åtgärder. Patienter har generellt god kunskap om sina hjälpmedel, vilket bekräftar av det låga antalet ärenden till beredskapstjänsten. För att ytterligare underlätta för patienter, personal och anhöriga kommer information i form av korta filmer, manualer och tips om vad man kan göra om något inte fungerar med ett hjälpmedel. Det kommer att tillgängliggöras på de plattformar där Hjälpmedelscentrums information för medborgare, personal och samarbetspartners finns.

Uppföljning

Uppföljning planeras ske löpande under 2025 genom analys av ekonomi och inkommande avvikelser.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*

Analys

Namn	Riskanalys av beredskap
Id	1592-1
Status	Pågå
Beskrivning	Statistik visar att uppdrag i verksamheten sker sällan under helgerna och innebär patientsäkerhetsrisk, arbetsmiljöproblem samt ineffektiv användning av ekonomiska resurser.
Typ	Riskanalys
Märkning	Internkontroll
Beställare	Joakim Davis
Organisationstillhörighet	
Skapad	2024-04-10 11:40:26
Skapad av	Emira Cof
Avslutad	
Avslutad av	
Kommentar	

Deltagarlista

KALLADE DELTAGARE	ROLL	DELTAGIT
Joakim Davis - Enhetschef	Beställare	Deltagit
Emira Cof - Projektledare	Analysledare	Deltagit
Ann-Christine Andersson - Sektionsledare	Övrig deltagare	Deltagit
Johan Johnsson - Hjälpmedelstekniker	Övrig deltagare	Deltagit
Tomas Gothilander - Hjälpmedelsreperatör	Skyddsombud	Deltagit

Risker

2 - Fel inträffar på stationär syrgaskoncentrator

Teknisk eller handhavande fel.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	2	3		6	
Patientsäkerhet	2	3		6	

Åtgärder

Åtgärd: Instruktioner på vgw.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Förskrivare informerar patient att DNL ska kontaktas under jourtid för utbyte av apparat. Instruktion finns redan i Centuri under nr: 2329.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Ja

Bedömning av risk efter åtgärder

3 - Fel inträffar på stationär inhalator.

Teknisk eller handhavande fel.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	2	3		6	
Patientsäkerhet	2	2		4	

Åtgärder

Åtgärd: Information på vgw.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Förskrivare informerar patient att 112 ska kontaktas under jourtid.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

4 - Fel inträffar på sängar.

Teknisk eller handhavande fel.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för	1	2		2	

medborgarna					
Patientsäkerhet	1	2		2	

Åtgärder

Åtgärd: Ärenden som registreras under arbetsveckan ska enligt interna rutiner påbörjas inom 5 arbetsdagar.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Ja

Åtgärd: Information om enklare reparationer och tillfälliga lösningar ska publiceras på vgw.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**5 - Fel inträffar på personlyftar.**

Teknisk eller handhavande fel.

Bedömning av riskGenerell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	2	2		4	
Patientsäkerhet	2	2		4	
Arbetsmiljö	2	1		2	

Åtgärder

Åtgärd: Ärenden som registreras under arbetsveckan ska enligt interna rutiner påbörjas inom 5 arbetsdagar.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Ja

Åtgärd: Information om enklare reparationer och tillfälliga lösningar ska publiceras på vgw.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

6 - Fel inträffar på antidecubitusmadrasser.

Teknisk eller handhavande fel.

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	2	3		6	
Patientsäkerhet	2	2		4	

Åtgärder**Åtgärd:** Information om enklare reparationer och tillfälliga lösningar ska publiceras på vgw.**Ansvarig:** Joakim Davis**Åtgärdad:** Nej**Bedömning av risk efter åtgärder****7 - Bristande kompetens.**

Teknikerna har expertis i olika områden. Omöjligt att alla kan allting.

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	2		8	
Patientsäkerhet	4	2		8	
Förtroende	4	3		12	
Arbetsmiljö	4	1		4	

Åtgärder**Åtgärd:** Ta bort beredskap.**Ansvarig:** Joakim Davis**Åtgärdad:** Nej**Bedömning av risk efter åtgärder****8 - Ensamt arbete.**

Det är en person åt gången som har beredskap.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	2		8	
Säkerhet	4	2		8	

Åtgärder

Åtgärd: Ta bort beredskapen.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

9 - Temporära lösningar.

Oftast registreras ärenden som hanteras av ansvarig tekniker under arbetsvecka.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	2	3		6	
Patientsäkerhet	2	3		6	
Förtroende	2	3		6	

Åtgärder

Åtgärd: Ta bort beredskapen.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

10 - Användning av resurser.

Under 2023 hade vi 15 samtal därav 8 st. som krävde uttryckning. Statistik från verksamhetskontroller.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Leveransförmåga	4	2		8	
Arbetsmiljö	4	1		4	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Genomsnitt har vi konstant väldigt få ärenden på ett år som vi hanterar under beredskap. Enligt våra rutiner ska vi påbörja ett ärende inom 5 arbetsdagar. Det finns ingen anledning att ha kvar beredskapen speciellt med avseende på att tekniker som har beredskap inte kan alla hjälpmedelsområden.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

14

HMC230017

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se
Telefon: +4621175390

TJÄNSTESKRIVELSE FÖRSLAG PÅ HJÄLPMEDELSNÄMNDENS VILJEINRIKTNING 2024 - UPPDRAG ICKE LEGITIMERAD PERSONAL SOM FÖRSKRIVARE

Förslag till beslut

1. Redovisad rapport godkänns, inga förändringar av förskrivningsrätten sker.

Ärendet i korthet

I Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning för 2024 fanns ett incitament om att utreda alternativa vägar för tillgång till enkla och säkra hjälpmedel för länets medborgare. Orsaksbakgrunden är det rådande ekonomiska läget och den under de senaste åren påverkande befolkningsdemografin som leder till brist på personer i yrkesför ålder i förhållande till mängden vårdbehövande och framför allt ökande mängden äldre personer. En situation där brist på legitimerad personal har uppstått.

I Hjälpmedelscentrums verksamhetsplan för 2024 inom perspektivet Tjänst/Process finns ett uppdrag som svarar mot incitamentet, att utreda eventuell möjlighet för andra professioner än legitimerad personal att förskriva vissa enklare hjälpmedel, hantering och behov av utbildning.

En partsammansatt arbetsgrupp föreslår att den mest patientsäkra, hälsofrämjande och kostnadseffektiva lösningen för att ge alternativa vägar för tillgång till enkla och säkra hjälpmedel för länets medborgare är att använda delegering för delar av förskrivningsprocessen av hjälpmedel. Det innebär att icke legitimerad personal inte bör få förskrivningsrätt för specifika hjälpmedel.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Sammanfattning

En partssammansatt arbetsgrupp utsågs av Strategiskt kundråd och en omvärldsbevakning från hjälpmedelsverksamheter i landet har genomförts kring förslaget. En rapport som redovisar arbetet är upprättad.

Arbetsgruppen föreslår att den mest patientsäkra, hälsofrämjande och kostnadseffektiva lösningen för att ge alternativa vägar för tillgång till enkla och säkra hjälpmedel för länets medborgare är att använda delegering för delar av förskrivningsprocessen av hjälpmedel.

Den initierande bedömningen i förskrivningsprocessen ska alltid utföras av medicinskt utbildad legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal i enlighet med Hjälpmedelshandbokens kriterier.

Rehabassistent med undersköterskeutbildning eller personal med likvärdig adekvat utbildning ska kunna få en personlig delegation för att utföra delar av förskrivningsprocessen om de bedöms ha personlig lämplighet, är känd i verksamheten samt att dennes reella kompetens säkerställts av legitimerad förskrivare enligt fastställda rutiner.

Delegeringen bör gälla enklare hjälpmedel där patientsäkerhetsrisken bedöms som låg. Delegeringen ska vara skriftlig och gälla ett år.

Hjälpmedel med många tillbehör och inställningsmöjligheter samt mer avancerade hjälpmedel och specialanpassningar ska undantas från delegering.

Den som delegeras ett uppdrag i förskrivningsprocessen ska utföra journalföring i enlighet med Patientdatalagen, PDL (2008:355).

För att börja arbeta på det här sättet krävs kunskap om delegering och en samverkan i länet för att ta fram fungerande processer och rutiner. Samverkan föreslås ske i det regionala nätverket för medicinskt ansvariga sjuksköterskor och medicinskt ansvarig för rehabilitering, det så kallade MAS/MAR-nätverket.

Hjälpmedelscentrum behöver ta fram arbets sätt för att administrera konton i Visma webSesam för delegering, och kan rekommendera lämpliga utbildningar för den som delegeras delar av förskrivningsprocessen.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*

Region	Har ni frågan på agendan?	Hur ställer ni er till det?	Risker?	Fördelar?	Andra föreslagna/ andra åtgärder att föredra?	Har ni redan nu regelverk som stödjer annan personal inom hälso- och sjukvård att vara
Örebro län	Nej den är inte officiellt på agendan men jag märker att frågorna ställs oftare än tidigare från förskrivande enheter.	Jag förstår att frågan dyker upp av samma skäl som ni anger från Västmanland men ser också ett problem att det är yrkesgrupper som inte är utbildade. Jag räknar med att frågan kommer komma upp mer officiellt även här och vi kommer naturligtvis lyssna analysera och omvärldsbevaka. Att vi kommer ha minskad tillgång till personal är ju ett faktum och då kan vi inte låsa in oss i gamla sätt att tänka.	Vi har idag ett problem att även en del som är utbildade och legitimerade har svag kunskap kring förskrivningsprocessen även fast det är ett krav från vår sida för att bli förskrivare. Så urvattning av kompetens samt att det skulle kunna spå på bilden av att hjälpmedelsfrågorna inte är så viktiga			Nej
Blekinge	Ja sedan dec 2023. En utredning gick upp till samverkansnämnd i februari och då beslöts att utredningen skulle gå i remiss till samtliga vård- och omsorgsnämnder i Blekinge. Utifrån deras svar finns en sammanställning som ligger till grund för ett politisk beslut nu på fredag. Förslag till beslut är att inte ta in förskrivare som inte har reell kompetens. DVS inte tillåta icke legitimerad personal att förskriva hjälpmedel.	Förslag till beslut är att inte ta in förskrivare som inte har reell kompetens. DVS inte tillåta icke legitimerad personal att förskriva hjälpmedel. Alla vill ha kvar regelverket för förskrivning på det sätt som det fungerar idag, med möjlighet att delegera vissa moment i förskrivningsprocessen.	Blekinges utredning baseras till stor del på en juridisk utredning som beskriver hur förskrivning är en komplex uppgift som ställer stora krav på både behovsbedömning och att alla steg i processen beaktas. Förskrivaren behöver kunna så mycket mer än att hantera ett "enkla" hjälpmedel. Hjälpmedel ska inte betraktas isolerat utan som ett led i rehabilitering och rehabilitering, vilket ställer särskilda krav på medicinska kunskaper och att iakttäta vetenskap och beprövad erfarenhet. Personer med funktionsnedsättning är ofta äldre, sköra, har kanske kognitiva svårigheter. Även ett så kallat enkelt hjälpmedel kan orsaka stor skada om den enskilde inte kan hantera hjälpmedlet på ett säkert sätt. Här menar Blekinge att risken är att förskrivningsprocessen som är en del av en total bedömning av behov där hjälpmedelslaget riskerar att reducera patientens behov för snabbt och reduceras till en hjälpmedelsfråga när andra eller ytterligare insatser skulle kunna vara mer hälsofrämjande och kostnadseffektiva. Om en ändring av regelverket behöver göras måste en grundligare problembeskrivning med risker för patientsäkerheten, fragmentering av vården och ansvarsfördelning av roller ske. Även "enkla" hjälpmedel kräver riskbedömningar inför förskrivning och det åligger arbetsgivaren ett stort ansvar att säkerställa att personal har kompetens och förutsättningar för det sker tryggt och säkert.		Delegeringsförfarande förekommer redan idag och är ett väl etablerat arbetssätt och det underlättar kompetenskraven när personen som delegerar och den som tar emot delegeringen arbetar tätt ihop dagligen och utvärdering sker löpande, delegeringsförfarandet som finns redan idag täcker de behov som finns av att kunna kompetensförsörja. Fortsatt arbete med att ta bort vissa förskrivningsbara hjälpmedel och göra om dem till egenvårdsprodukter/konsumentprodukter som finns tillgängliga i den öppna handeln och som inte kräver legitimerad hälso- och sjukvårdspersonals särskilda kompetens för bedömning/utprovning.	
Gävleborg	Gävleborg har ju sedan länge ett relativt stort egenansvar på exv rollatorer och enklare hygienhjälpmedel som i viss mån kanske har gett mer utrymme för övriga förskrivningar. Frågan har nu ändå uppkommit pga brist på förskrivande personal och har föranlett att det nu arbetas med att ta fram ett utbildningspaket för rehabassistenter (det är primärt den gruppen som man fokuserar på) som därmed ska kunna ha tydligare ansvar för delar av förskrivningsprocessen men allt är inte spikat. Utbildningen är tänkt att komma igång Q1 2025 med olika block teori/praktik.		Riskerna är kanske att man inte har en komplett bild av förskrivningsprocessen och man kan sakna vissa grunder som paramedicinare och i viss mån sjuksköterskor har i grundutbildningarna. Tydlighet kring avsedda uppgifter och när man behöver vidare stöd är viktigt. Dock är det ju så att kunskaperna kring förskrivningsprocessen varierar mycket bland legitimerad personal då legitimationen inte per automatik betyder att du blir en duktig förskrivare och alla delar av processen sköts inte optimalt idag (ffa uppföljning). Här kan nya personalgrupper komma in och stödja.			Då hjälpmedel till allra största delen är medicintekniska produkter så ger ju socialstyrelsens föreskrifter redan idag möjligheter att annan personal förskriver utifrån vårdgivarens bedömning. Vårt regelverk kräver inte legitimerad hälso och sjukvårdspersonal men har vissa andra krav på förskrivare (socialstyrelsens utbildning + utbildningsdag). I dagsläget tror jag att den enda personalgrupp som förskriver utanför legitimerad hälso och sjukvårdspersonal är specialpedagog och då gäller det datakommunikationshjälpmedel (det fungerar bra).

Skåne	Vi har funderat på den lösningen, men än så länge valt bort den och istället tagit bort vissa enklare hjälpmedel ur vårt förskrivningsbara sortiment. Många kommuner i Skåne gör liknande just nu. I våra diskussioner kring detta var ledningen inte intresserade av en uppgiftsväxling (låta icke-leg förskriva) eftersom vi ser att alla professioner kommer vara bristvara framöver.	Det resoneras lite olika kring detta i de Skånska kommunerna, men pendeln börjar svänga mer mot att om vi ändå anser förskrivningen av vissa hjälpmedel vara så enkel att någon icke-legitimerad kan hantera den kanske vi inte ska förskriva dem alls. Att ta bort allt för många hjälpmedel riskerar att ge bakslag i det preventiva arbetet och därför har vi börjat resonera kring att låna ut utan förskrivning.			Det vi däremot har på gång är utlåning av hjälpmedel utan förskrivning i samband med planerade operationer. Det kommer gå ut som en vägledning till alla skånska kommuner via Skånes Kommuner. Förutsättningarna är att det är lån under en begränsad tid och det ska finnas tydliga instruktioner om vilka hjälpmedel som behövs från opererande verksamhet. Om behovet inte täcks av enklare hjälpmedel eller om personen inte bedöms kunna hantera hjälpmedlen som egenvård ska en förskrivning göras. Vi har också funderingar kring att utreda om utomhusrollatorer skulle kunna lämnas ut utan förskrivning via t.ex. en e-tjänstansökan.	
Östergötland	Nej den är inte på agendan.	Vi förstår att minskad tillgång till legitimerad personal är eller kan bli ett problem för vissa verksamheter. Vi ser dock en stor fara i att öppna upp för en möjlighet för icke-legitimerad personal att förskriva hjälpmedel och vi har svårt att se några direkta fördelar med en sådan ordning	Att förskriva hjälpmedel är inte bara att "lämna ut en pryl", det kräver specifik kunskap att kunna göra en bra behovsbedömning och välja rätt insats och/eller hjälpmedel, något vi redan idag ser att vissa legitimerade har svag kunskap kring. Förskrivarens ansvar är förknippat med mycket ansvar, så utbildning och stöd för legitimerade förskrivare kring förskrivningsprocessen är däremot ett behov som i dagsläget diskuteras i vårt lån. Utifrån detta känns det i dagsläget inte aktuellt att börja diskutera att icke-legitimerad personal ska kunna förskriva hjälpmedel, det är inte till gagn för patienter och skulle i värsta fall kunna bli en potentiell patientfara. Jag utesluter dock inte att frågan kan komma på tal även i Östergötland i en framtid och då får vi ta diskussionen därifrån.			Nej
Dalarna	Frågan är dock lyft för dialog här både från kommunalt och regional håll. Frågan finns med andra ord på agendan, men vi har inte tagit steget vidare att arbeta med den helt aktivt.	Vi ställer oss positiva till att utreda möjligheten. Men det finns inga beslut eller riktlinjer som stödjer det idag.	Den största risken som lyfts fram är kopplad till kompetensförsörjningen, det sclaras ibland redan idag i att följa förskrivningsprocessen och det bedöms öka. Verksamhetschefers roll och egna kompetens på området lyfts som essentiellt så att hen förstår vad hen ger möjlighet till och vad ansvaret innebär vid förskrivningsrätt innebär.	Den stora fördelen är att den förskrivande enheten ges en större frihet i att fördela arbete.		
Region Stockholm	Nej, den här frågan diskuteras inte på politisk n	Vi som jobbar med hjälpmedelsfrågor i Region Stockholm säger nej till delegeringar som lämnas till ej legitimerad personal, med vissa undantag. Det enda vi kommer på är att biomedicinska analytiker förskriver hjälpmedel på delegering.	Vi ser en risk med att ge förskrivningsrätt till ej legitimerad personal då de kanske endast lämnar ut hjälpmedel, och inte förskriver hjälpmedel enligt förskrivningsprocessen och det ansvar som medföljer förskrivningen med bl a uppföljning.		Om det är enkla hjälpmedel som inte behöver förskrivas av legitimerad personal kan man fundera på om det istället bör vara egenansvar.	

15

HMC240025

Hjälpmedelscentrum

Verksamhetsplan och budget 2025

Innehåll

Verksamhetsplan och budget 2025.....	1
Verksamhetens grunduppdrag	3
Planering och uppföljning i förvaltningen.....	5
Mål och uppdrag	6
Verksamhetens mål och indikatorer	7
Plan för genomförande av uppdrag och måluppfyllelse	8
Ekonomiska förutsättningar	10
Intern kontroll.....	12

Verksamhetens grunduppdrag

Grunduppdrag enligt reglemente och lagstiftning

Hjälpmedelscentrum ska genom specialistkunskaper om hjälpmedel och funktionsnedsättning inom rörelsehinder, kommunikation och kognition samt medicinska behandlingshjälpmedel medverka till att personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till hjälpmedel för att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet och självständighet. I uppdraget ingår:

- Utprovning, konsultation och rådgivning till förskrivare, anpassning och specialanpassning av hjälpmedel.
- Tillhandahålla hjälpmedel genom att besluta om sortiment, upphandla, anskaffa, lagerhålla, transportera samt rekonditionera hjälpmedel.
- Underhålla hjälpmedel vilket omfattar besiktning, förebyggande och avhjälpande underhåll av hjälpmedel som finns hos person med funktionshinder och vårdgivare.
- Föra register över hjälpmedel och vem som har dessa.
- Utbilda och informera förskrivare av hjälpmedel, person med funktionsnedsättning, vård- och omsorgspersonal, anhöriga och allmänhet.
- Svvara för informations- och samordningsfunktion för inkontinenshjälpmedel.
- Hjälpmedelscentrum ska också erbjuda hjälpmedel enligt ansvar 4 samt service av verksamhetsutrustning enligt ansvar 4 till huvudmännen.

Hjälpmedelscentrum ska bemöta personer med funktionsnedsättning på ett respektfullt, serviceinriktat och professionellt sätt. Delaktighet och helhetssyn av personens livssituation ska präglade kontakt och förskrivning. Barns behov ska särskilt tillvaratas. Information om alternativa hjälpmedel ska ges för att personen själv ska kunna välja när det finns likvärdiga alternativ. Person med funktionsnedsättning som har störst behov ska ges företräde till hjälpmedel.

Hjälpmedelscentrum ska vara ett självklart val för Region Västmanland och länets kommuner och vara välkänt av förskrivare, person med funktionsnedsättning, vård- och omsorgspersonal inkl. chefer/beslutsfattare samt allmänhet. Hjälpmedelscentrum ska ha ett stort informationsutbud inom hjälpmedelsområdet lättillgängligt via regionens webbplats, 1177.se, e-tjänster, telefon och vid besök.

Hjälpmedelscentrum ska bedriva hjälpmedelsverksamheten på ett miljövänligt, säkert och kostnadseffektivt sätt med en hög servicenivå.

Förskrivning av hjälpmedel ska baseras på bästa tillgängliga kunskap och forskning och utveckling om hjälpmedel ska stimuleras i syfte att förbättra kunskapen kring hjälpmedel.

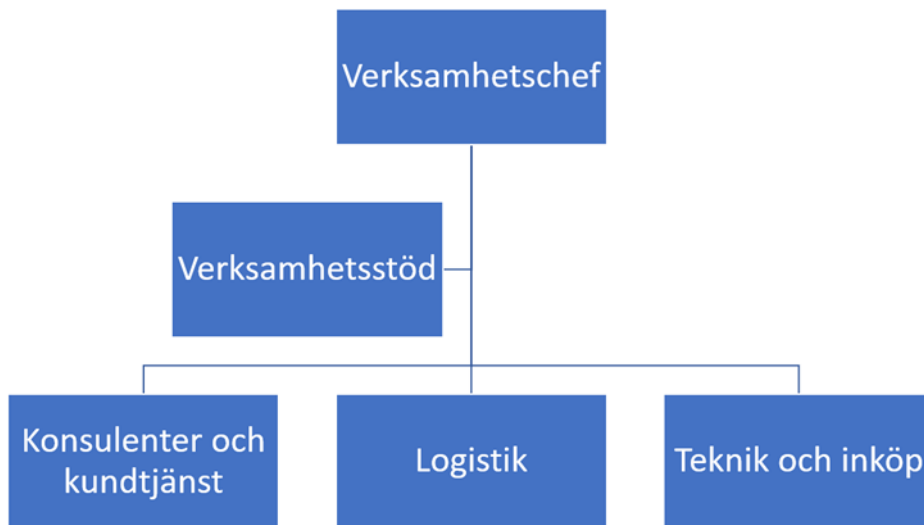
Övrigt gällande förvaltningens grunduppdrag

Vården och dess utformning utvecklas ständigt. Omställning mot nära vård berör hela Hälso- och sjukvården och är en viktig del i uppströmsarbetet. En växande del av vården sker mobilt exempelvis genom närvårdsteam, mobil familjeläkare och avancerad hemsjukvård. Vården blir alltmer flexibel och mindre platsbunden, den kan ske i hemmet, på vårdcentral och sjukhus och vara fysisk eller på distans.

Hjälpmedel bidrar till att personer med funktionsnedsättning får ett mer självständigt och aktivt liv.

Rätt hjälpmedel till rätt person i rätt tid kan möjliggöra även en ekonomisk vinning för regionen och länets kommuner, och bidrar till att vård kan ges på rätt nivå. På detta sätt bidrar Hjälpmedelscentrum till att vårdens resurser används på ett effektivt sätt genom hela vårdkedjan.

Verksamhetens organisationsschema

Planering och uppföljning i förvaltningen

Hjälpmedelscentrum ingår i hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Förvaltningens övergripande mål och aktiviteter utgår från regionplanen och dess uppdrag. Förvaltningsplanen beskriver förvaltningens grunduppdrag, mål, uppdrag och plan för genomförande samt ekonomisk ersättning för kommande planperiod.

Förvaltningen har i förvaltningsplanen valt att fokusera på följande långsiktiga målsättningar inför planperioden:

- Ett välmående Västmanland
- En effektiv verksamhet av god kvalitet
- Ett nyskapande Västmanland
- Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare
- En stark och uthållig ekonomi

Samtliga verksamheter i förvaltningen har i uppdrag att ta fram egna budgetar och verksamhetsplaner med utgångspunkt från förvaltningsplanen.

Hjälpmedelscentrums verksamhetsplan utgår från Regionplan 2025 – 2027 samt förvaltningens långsiktiga målsättningar. Verksamhetsplanen utgår också från det grunduppdrag och viljeinriktning som beslutats av Hjälpmedelsnämnden.

För att skapa delaktighet kopplas verksamhetsplanen till medarbetarens individuella mål som tas fram i samband med medarbetarsamtalet och beskrivs i medarbetarens kompetensutvecklingsplan.

Ständiga förbättringar utgör ett grundläggande förhållningssätt som genomsyrar allt förbättrings- och utvecklingsarbete.

Hjälpmedelscentrum har förutom resultatdialog med förvaltningen också resultatdialog med hjälpmedelsnämnden och redovisning av bland annat:

- Måluppfyllelse utifrån verksamhetsplan och mätplan
- Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse
- Åtgärder för att hantera uppkomna avvikelser

Verksamhetschefen följer upp sin verksamhet tillsammans med ledningsgrupp.

Den individuella medarbetaren följs upp av respektive chef bland annat i det årliga medarbetarsamtalet.

Planering och uppföljning görs också vid samverkansmöten med fackliga organisationer.

Mål och uppdrag

Mål från fullmäktige och hjälpmedelsnämnd

Regionfullmäktige	Hjälpmedelsnämnd
Nöjda och trygga invånare	Hjälpmedelscentrum ska fortsätta tillgängliggöra medicintekniska hjälpmedel utifrån grunduppdraget inom rörelsehinder, inkontinens, kommunikation och kognition samt medicinska behandlingshjälpmedel som stödjer den enskilda patienten och bidrar till ökad aktivitet, delaktighet och självständighet.
Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet	Parallellt med utredningen av nytt uppdrag ska Hjälpmedelscentrum se över en organisation som på bästa sätt skapar förutsättningar för en jämlik vård i hela Västmanland. Hjälpmedelscentrum ska fortsätta underlätta och främja förskrivarens roll att följa upp hjälpmedelsanvändningen.
Engagerade medarbetare med rätt kompetens	Hjälpmedelscentrum ska bibehålla den höga kompetens om hjälpmedel som finns idag och ge förutsättningar till en fortsatt god kompetensutveckling i verksamheten.
Ekonomi i balans	Hjälpmedelscentrum ska utreda hur ett nytt uppdrag och ett nytt regelverk kring andra typer av hjälpmedel som underlättar i Nära vårdsomställningen till exempel verksamhetshjälpmedel och välfärdsteknik kan se ut

Uppdrag från fullmäktige och hjälpmedelsnämnd

Id	Regionfullmäktige och hjälpmedelsnämnd
RF7	Under 2025 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder prioritera digital teknik och metoder som minskar administrativ tid och dämpar kostnadsutvecklingen
RF11	Under 2025 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder vidta åtgärder för att öka andelen egen personal och fortsätta öka frisknärvaron
RF12	Under 2025 ska regionstyrelsen och, samtliga nämnder vidta åtgärder för att sänka regionens kostnadsnivå och hålla nere kostnadsutvecklingstakten så att regionens underskott minskar
HN1	Hjälpmedelscentrum ska utreda hur ett nytt uppdrag och ett nytt regelverk kring andra typer av hjälpmedel som underlättar i Nära vårdsomställningen till exempel verksamhetshjälpmedel och välfärdsteknik kan se ut
HN2	Parallellt med utredningen av nytt uppdrag ska Hjälpmedelscentrum se över en organisation som på bästa sätt skapar förutsättningar för en jämlik vård i hela Västmanland

Verksamhetens mål och indikatorer

Mål	Indikator	Målvärde År 2025	Nuläge 2024	Redovisas
Invånarna är nöjda och trygga	Andel besvarade samtal	96%	99,2%	Månad/delår/år
	Andel erbjuden tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	80%	73,8%	Månad/delår/år
	Andel reparationer inom 5 arbetsdagar	88%	86,3%	Månad/delår/år
	Andel leveranser planerad leveransdag	95%	90,6%	Månad/delår/år
	Upplevd nöjdhet och delaktighet hos patient	>90	-	Efter patientenkät
Tjänsterna/processerna är effektiva och håller god kvalitet	Ökning av antal ärenden via 1177	Öka med 10%	33%	Delår/år
Engagerade medarbetare med rätt kompetens	Ackumulerad sjukfrånvaro	6%	6,2%	Delår/år
	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Behålla	86,3% år 2022	Efter medarbetarenkät
	Antal rehabiliteringsärenden Antal arbetsmiljöavvikelser totalt Antal specifika arbetsmiljöavvikelser (Sticksador, hot/våld)	-	14	Delår/År
Förvaltningen uppnår fastställt ekonomiskt resultat	Ekonomiskt resultat		1 360 tkr	Månad Delår År
	Andel körda mil/individmärkt hjälpmedelsvolym	0,5	0,4	Delår/år
	Uthyrningsgrad, mäts via hjälpmedel hos kund	90%	92,4%	Delår/år

Plan för genomförande av uppdrag och måluppfyllelse

Inledning

Hjälpmedelnämnden har fastslagit en viljeinriktning som ligger till grund för verksamhetens aktiviteter. Det finns en stor vilja från nämnden att arbetet ska bli mer digitalt, detta finns aktiviteter för under 2025. Dialoger kommer att fortsätta med kommunerna samt Region Västmanland kring AI för att se hur vi kan möta det tillsammans. Arbeta med att utveckla e-utbildningar för att underlätta för förskrivare kommer att fortsätta.

Ekonomi är och kommer att vara ansträngd en längre tid och vi kommer göra allt vi kan för att bidra till en ekonomi i balans, bland annat genom aktiviteter kring lageroptimering och fortsatt arbete med cirkulärt flöde, vilket tidigare gett besparingar.

Utvecklingen av nära vård gör att fler behov klaras med egenvård, hemsjukvård och avancerad hemsjukvård. För att det ska vara möjligt är hjälpmedel nödvändiga för patient, för närstående, för arbetsmiljön och för att frigöra personal. Rätt hjälpmedel till rätt patient bidrar till besparingar i vården via minskad bemanning och en ökad livskvalitet för patienten.

Aktiviteter för att nå mål, inriktning och uppdrag

Aktivitet/projekt	Koppling till	Beräknad effekt	Tidplan etapper	Ansvarig
Riktad aktivitet för barn	Invånare		Q4	Enhetschefer
Utvärdering av nationell patientenkät 2024	Invånare		Q3	Helena D
Parallellt med utredningen av nytt uppdrag ska Hjälpmedelscentrum se över en organisation som på bästa sätt skapar förutsättningar för en jämlik vård i hela Västmanland	Invånare		Q4	Magnus L
Fortsätta påvisa vikten av hjälpmedel inom Nära vård-omställningen genom information	Invånare		Q4	Magnus L
Information till och från invånare	Invånare		Q2	Kerstin M
Implementera arbetssätt utifrån MDR	Tjänst/process		Q4	Enhetschefer
Utvärdera digital basutbildning om hjälpmedel och hjälpmedelsverksamheten för icke legitimerad personal	Tjänst/process		Q4	Maria S
Verkställa efter beslut om andra professioner än legitimerad ska förskriva vissa enklare hjälpmedel, hantering och behov av utbildning	Tjänst/process		Q4	Maria S
Utveckla och erbjuda flera e-utbildningar till förskrivare	Tjänst/process		Q4	Helena D
Sprida kunskap kring förskrivning av inkontinenshjälpmedel till de vårdcentraler som är kopplade till vårdvalet, privata och regionens egna	Tjänst/process		Q4	Merima P
Fortsätta att underlätta och minska administration i samband med hjälpmedelsförskrivning.	Tjänst/process		Q4	Magnus L
Utvärdera övertagandet av medicinska behandlingshjälpmedel för diabetesvård	Tjänst/process		Q4	Christina L

Utreda hur ett nytt uppdrag och ett nytt regelverk kring andra typer av hjälpmedel som underlättar i Nära vårdsmställningen, till exempel verksamhetshjälpmedel och välfärdsteknik, kan se ut	Tjänst/process	Q4	Magnus L
Införande av e-faktura	Tjänst/process	Q4	Joakim A
Fortsätta underlätta och främja förskrivarens roll att följa upp hjälpmedelsanvändning	Tjänst/process	Q4	Magnus L
Utreda hur Hjälpmedelscentrum kan möta den digitala utvecklingen, exempelvis chatt och AI-robot	Tjänst/process	Q2	Magnus L
Sesam integreras i Loggkoll	Tjänst/process	Q3	Lars M
Fortsatt kompetenshöjning om forskning/evidens inom hjälpmedelsområdet	Medarbetare	Q4	Enhetschefer
Fortsatt utveckling i arbetet kring informationssäkerhet	Medarbetare	Q4	Enhetschefer, Joakim A
Erbjuda medarbetarna att auskultera på olika enheter inom Hjälpmedelscentrum och externt	Medarbetare	Q2	Enhetschefer
Säkra kompetensförsörjning	Medarbetare	Q4	Enhetschefer
Se över arbetssätt på Hjälpmedelscentrum. Hitta processer som kan effektiviseras	Medarbetare	Q4	Enhetschefer
Samverkan med fastighetsförvaltare och -ägare inför ev ombyggnation eller köp av fastigheten	Ekonomi	Q2	Magnus L
Ekonomiuppföljning med fokus på ekonomi i balans	Ekonomi	Q4	Annika N
Utreda och ta fram förslag på att begränsa uttag av tillbehör till andningshjälpmedel	Ekonomi	Q3	Magnus L
Utreda och se över utbudet av tjänster, hjälpmedel och tillbehör	Ekonomi	Q4	Magnus L

Ekonomiska förutsättningar

Intäktsfinansierad verksamhet

Prisförändring i procent	Prisförändring i mnkr	Volymförändring i mnkr	Total beräknad intäkt i mnkr*
0	0	37,4	220

*Avser total beräknad intäkt för försäljning och uthyrning av hjälpmedel

Resultatreglering

Enligt beslut i Hjälpmedelsnämnden 2018-03-02 ska eventuella överskott vid årsbokslut hanteras genom att 80 % återbetalas till huvudmännen enligt fördelningsnyckel och 20 % resultatregleras för att finansiera framtida satsningar samt eventuella framtida underskott. När resultatet understiger 500 000 kronor resultatregleras hela överskottet, därmed görs då ingen återbetalning till huvudmännen.

Investeringar

Verksamhetens totala investeringsram uppgår till 52,2 mnkr 2025.

Förväntad effekt av samtliga investeringar är att tillhandahålla funktionella och säkra hjälpmedel som förebygger och/eller kompenserar funktionsnedsättningar samt ger förutsättningar för ett aktivt och självständigt liv. Även en förutsättning för Nära vård.

Större investeringar	Ny- eller reinvestering	Orsak*	Investeringsbelopp (mnkr)
Förflyttning	reinvestering	haveririsk	16,9
Kommunikation	reinvestering	haveririsk	6,4
Behandling	reinvestering	haveririsk	11,0
Insulinpumpar	reinvestering	haveririsk	5,4
Medicinska behandlingshjälpmedel	reinvestering	haveririsk	5,5
Övriga tekniska hjälpmedel	reinvestering	haveririsk	7,0
Summa			52,2

Budget

Alla belopp är i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter			
Hyra	125 762	132 920	143 690
Återbetalning av resultat	-3 152	0	0
Försäljning	26 711	49 349	80 210
Egenavgifter	427	382	420
Servicetjänster	3 567	2 850	3 635
Inkontinenssamordning	1 151	1 198	1 198
Övriga verksamhetsintäkter	1 460	597	695

<i>Alla belopp är i tkr</i>	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Summa intäkter	155 927	187 296	229 848
Kostnader			
Personalkostnader	-51 866	-57 317	-54 409
Tekniska hjälpmedel	-43 052	-63 535	-108 279
Övriga material, varor	-229	-234	-205
Fastighetskostnader	-9 884	-10 887	-10 298
Frakt och transport	-2 142	-2 562	-2 105
Avskrivningar hjälpmedel	-34 199	-34 913	-38 236
Avskrivningar övrigt	-659	-759	-572
IT-kostnader	-5 197	-5 981	-6 191
Övriga kostnader	-6 687	-8 636	-6 548
Finansiella kostnader	-1 222	-2 473	-3 005
Summa kostnader	-155 139	-187 296	-229 848
RESULTAT	788	0	0

Intern kontroll

Regionövergripande kontrollområden

Risk	Granskningsområde	Berört reglemente, policy eller regler	Metod för granskning	Riskvärden (väsentlighet och risk)	Granskning klar	Ansvarig för granskning
Avtal gällande personal följs inte vilket leder till merkostnader	Kontroll av ny lön vid förändrad anställningsform i samma uppdrag	Avtal, riktlinjer	Kontroll av avslutade tillsvidareanställningar som har följts av timanställning under perioden 2024-06-01 – 2025-05-31	(S=4, K=3)	2025-08-15	CHR
Bedömning av kemiska arbetsmiljö- och miljörisker genomförs inte enligt lagkrav och fastställd rutin, vilket leder till risk för människors hälsa, miljö, patientsäkerhet samt bristande lagefterlevnad	Kontroll att bedömning av kemiska arbetsmiljö- och miljörisker sker	Lag och rutiner	Stickprovskontroll	(S=4, K=3) 12	2025-08-15	Regionstaben
Bristande avtalstrohet vid inköp får ekonomiska konsekvenser	Kontroll av om inköpen görs utifrån upphandlade eller direktupphandlade avtal	Inköspolicy	Stickprovskontroll av om inköp som görs av annan än upphandlad leverantör görs via tillåten	(S=3, K=3) 9	2025-08-15	CE
Risk att passerkort/nycklar används av obehöriga	Kontroll av om personer med passerkort/nycklar har rätt behörighet	Riktlinjer	Stickprovskontroller på passerkort/nycklar	(S=3, K=4) 12	2025-08-15	Regionstaben

Hjälpmedelnsämndens kontrollområden

Risk	Granskningsområde	Berört reglemente, policy eller regler	Metod för granskning	Riskvärden (väsentlighet och risk)	Granskning klar	Ansvarig för granskning
Patientens behov av hjälpmedel kan inte tillgodoses till följd av otillräcklig investeringsram	Kontroll av att tillgänglig investeringsram inte överskrids och att åtgärder för att begränsa investeringsbehovet införs	Investeringsreglemente	Månadsvis uppföljning av investeringsutgifter i förhållande till investeringsram. Kontroll av att åtgärder för att begränsa investeringsbehovet har vidtagits.	(S=4, K=4)16	Delår 2025	Verksamhetschef

16

HMC240024

Analys

Namn	Minskad investeringsbudget för Hjälpmedelscentrum
Id	1667-1
Status	Pågår
Beskrivning	Det är tuffa ekonomiska tider i region Västmanland och nu förs dialog om investeringsbudgeten inför 2025.För att den ska gå ihop så måste något tas bort och därför görs nu denna risk och konsekvensbedömning för att finna konsekvenser av en minskad investeringsbudget på Hjälpmedelscentrum.Grunduppdraget för hjälpmedelsnämnden blir svår att klara av
Typ	Riskanalys
Märkningar	
Beställare	
Organisationstillhörighet	Medicinsk diagnostik och teknik
Skapad	2024-05-28 09:10:34
Skapad av	Magnus Loman
Avslutad	
Avslutad av	
Kommentar	

Deltagarlista

KALLADE DELTAGARE	ROLL	DELTAGIT
Magnus Loman - Verksamhetschef	Analysledare	Deltagit
Annika Nyman - Ekonomichef	Övrig deltagare	Deltagit
Joakim Axelsson - Verksamhets controller	Övrig deltagare	Deltagit
Joakim Davis - Enhetschef	Övrig deltagare	Deltagit
Maria Söderkvist - Hjälpmedelsstrateg	Övrig deltagare	Deltagit
Kerstin Mören - Kommunikatör	Övrig deltagare	Deltagit
Helena Dahlberg - Enhetschef	Övrig deltagare	Deltagit
Johan Eriksson - Enhetschef	Övrig deltagare	Deltagit

Risker

1 - Inköpsstopp

Minskad investeringsbudget medför att vi inte kan köpa in hjälpmedel som vi har behov av

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
-----------	-------------	----------------	----------------	-------------	-------------

Leveransförmåga	4	4		16	
Patientsäkerhet	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Högre restriktivitet under hela året

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Utbudsbegränsningar för hjälpmedel

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Högre tröskel på rekonditioneringen.

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Tvingande ersättningskedjor

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Minska antalet hjälpmedel på lager

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Kompletta hjälpmedels uppföljning av hjälpmedel i Västmanland. Krävs personella resurser hos Hjälpmedelscentrum och hos förskrivare enheter.

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Skärpt regelverk som leder till högre krav för rätt till förskrivningsbara hjälpmedel. Exempelvis utbudsbegränsning, behovs prioritering,

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

2 - Hinder i omställningen till Nära Vård

Brist på hjälpmedel för att vårda i hemmet

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risiktal (-)	Risiktal (+)
-----------	-------------	----------------	----------------	--------------	--------------

Leveransförmåga	4	4		16	
Förtroende	4	3		12	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Förhindra inköpsstoppet och se åtgärder på riskbedömning nr 1

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

3 - Försenad utskrivning från slutet vården

Hjälpmiddel finns ej tillgängliga och patienten kan inte skrivas ut

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	2		8	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Förhindra inköpsstoppet och se åtgärder på riskbedömning nr 1

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

4 - Utökad risk för inläggning på sjukhus

Större risk för olyckor/skador/försämrat hälsotillstånd pga icke tillgängliga hjälpmedel,

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	4		16	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Förhindra inköpsstoppet och se åtgärder på riskbedömning nr 1

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**5 - Större risk för återinläggning hos slutna vården efter utskrivning**

Hjälpmiddel saknas

Bedömning av riskGenerell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	2		8	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Förhindra inköpsstoppet och se åtgärder på riskbedömning nr 1

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**6 - Större behov av personella resurser i verksamheterna**

Hjälpmiddel saknas och det behövs vara 2 personer i fler tillfällen under vården

Bedömning av riskGenerell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Arbetsmiljö	4	3		12	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Förhindra inköpsstoppet och se vissa åtgärder på riskbedömning nr 1

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Ansökan om avsteg från eventuellt inköpsstopp.

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

7 - Utbudsbegränsningar i sortimentet

Minskad möjlighet till ett aktivt liv för patienterna när utbudet minskas. Försämrade jämlikhet.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	2		8	
Patientsäkerhet	4	3		12	
Förtroende	4	3		12	

Åtgärder

Bedömning av risk efter åtgärder

8 - Ökat behov av andra samhällsinsatser som hemtjänst, säbo mfl

Hjälpmiddel saknas vilket medför ökat behov av stöd i vardagen

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Bedömning av risk efter åtgärder

9 - Försämrade delaktighet, aktivitet och självständighet för patienterna

Hjälpmiddel saknas

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	3		12	
Förtroende	4	3		12	

Åtgärder

Bedömning av risk efter åtgärder

10 - Försämrade patientsäkerhet pga föråldrade hjälpmedel

Finns inte pengar att köpa in nya hjälpmedel och måste använda befintliga hjälpmedel längre

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	4	3		12	
Förtroende	4	3		12	

Åtgärder

Bedömning av risk efter åtgärder

11 - Försämrade tillgänglighet för teknisk service för patienten

Återanvänder mer hjälpmedel, hjälpmedel i sämre skick pga ålder, ökat reparationsbehov, mer tidskrävande arbetssätt för tekniker

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	2		8	
Förtroende	4	3		12	
Arbetsmiljö	4	3		12	

Åtgärder

Bedömning av risk efter åtgärder**12 - Ökad belastning på hjälpmedelscentrum**

Fler hjälpmedel som ska rekonditioneras för att återanvändas. Belastar alla enheter på hjälpmedelscentrum

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Leveransförmåga	4	4		16	
Arbetsmiljö	4	3		12	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Anställa personal för att möta det stora ökande behovet av hjälpmedel.

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Lägre servicegrad, exempelvis ingen reparation i hemmet.

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder**13 - Försämrade möjligheter till jämlik vård**

Hjälpmedel saknas

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	3		12	
Förtroende	4	3		12	

Åtgärder**Bedömning av risk efter åtgärder**

14 - Ökade material kostnader

Föråldrade hjälpmedel medför ökad material kostnad

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Ekonomi	4	2		8	

Åtgärder**Bedömning av risk efter åtgärder****15 - Ökad administration för prioritering av hjälpmedel, för förskrivare och personal på Hjälpmedelscentrum**

Prioriteringar behövs för vilka hjälpmedel som ska köpas.

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Förtroende	4	3		12	
Arbetsmiljö	4	3		12	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder**Bedömning av risk efter åtgärder****16 - Väntetider för patienten skapas för att hjälpmedlet inte finns på lager**

Färre hjälpmedel finns att tillgå

Bedömning av risk**Generell**

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	3		12	
Leveransförmåga	4	4		16	

Förtroende	4	3		12	
------------	---	---	--	----	--

Åtgärder

Åtgärd: Förhindra inköpsstoppet och se åtgärder på riskbedömning nr 1

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

17 - Pausad utveckling för införande av nytt sortiment, tex egenmonitorering

Tid och pengar saknas

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risiktal (-)	Risiktal (+)
Ekonomi	4	2		8	

Åtgärder

Bedömning av risk efter åtgärder

19 - Svårigheter att klara av Grunduppdraget

Kan inte köpa in de hjälpmedel som behövsNuvarande mål för hjälpmedelsnämnden kommer inte nås

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risiktal (-)	Risiktal (+)
Förtroende	4	3		12	

Åtgärder

Bedömning av risk efter åtgärder

Analys

Namn	Internkontroll mål Hjälpmedelsnämnden 2025
Id	1733-1
Status	Pågå
Beskrivning	Kommunallagen ställer krav till internkontroll och det är en del av styrningen. Meningen är att förbättra och utveckla processen och göra internkontroll mer effektivt.
Typ	Riskanalys
Märkningar	
Beställare	Magnus Loman
Organisationstillhörighet	Förvaltningsledning hälso- och sjukvård
Skapad	2024-08-30 08:49:20
Skapad av	Emira Cof
Avslutad	
Avslutad av	
Kommentar	

Deltagarlista

KALLADE DELTAGARE	ROLL	DELTAGIT
Magnus Loman - Verksamhetschef	Beställare	Deltagit
Emira Cof - Projektledare	Analysledare	Deltagit
Annika Nyman - Ekonomichef	Övrig deltagare	Deltagit
Joakim Axelsson - Verksamhets controller	Övrig deltagare	Deltagit
Helena Dahlberg - Enhetschef	Övrig deltagare	Deltagit
Joakim Davis - Enhetschef	Övrig deltagare	Deltagit
Johan Eriksson - Enhetschef	Övrig deltagare	Deltagit
Kerstin Mören - Kommunikatör	Övrig deltagare	Deltagit
Maria Söderkvist - Hjälpmedelsstrateg	Övrig deltagare	Deltagit

Risker

1 - Molntjänst till hjälpmedel följer inte lagstiftningen.

Ny Dom från E-domstolen (Sthreems) i 2020 och snabb utveckling av HM samt otillräckliga regionala rutiner.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Informationssäkerhet (Före 20220127)	4	2		8	

Informationssäkerhet och Brott mot regler och lagar)					
Brott mot regler och lagar	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Arbete med respektive molntjänst 20231012 Arbete pågår, lokal rutin är klar och implementerad men eftersom regionens rutiner är inte fullklara i molntjänsten blir inte vår lokal rutin ej klart innan dess. Risk mot patient är åtgärdad. Risk med leverantör är låg. Lagefterlevnad saknas p g a att PUB avtal inte finns. PUB avtal planeras vara klart under 2024. Vi inväntar besked från amerikanska leverantörer angående möjlighet till PUB avtal. 20241014 Gluko avtal klart att signeras av Lars Almroth. Arbete med Abbot pågår. Glokoavtalet innebär avvikelser från lagstiftningen som har accepterats av 7-klövern.

Ansvarig: Joakim Axelsson

Åtgärdad: Nej

Åtgärd: Implementera rutiner enligt definierad säkerhetsprocess. Se kommentar på åtgärd 1.

Ansvarig: Joakim Axelsson

Åtgärdad: Ja

Bedömning av risk efter åtgärder

2 - Bristande följsamhet till MDR med fokus på insulinpumpar.

Ny lagstiftning. Otydligt tolkning från LM verket gällande spårbarhet.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	4	3		12	
Brott mot regler och lagar	4	2		8	

Åtgärder

Åtgärd: Enligt avtal ska leverantörer informera om garantibyten. Vi behöver trygga igång den processen. Det är viktigt att det finns med i den nya avtalet. Leverantörer ska tydligt förklara orsak för byte. MBH teamet och projekt Diabeteshjälpmedel som jobbar med rutiner ska äga den här frågan. 20231012 Kommer troligen ej att lösas under projektets gång. Arbete fortsätter under 2024 inom förvaltningen. 20241014 Rutinerna är klara och publicerade.

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Ja

Åtgärd: Tidliga krav vid upphandling angående rutin vid garantibyte.20241014Information angående orsak vid garanti byte behöver säkerställas i det nya avtalet.

Ansvarig: Joakim Davis

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

5 - Investeringsramen är otillräcklig

Utveckling av NAV som tränger ut övriga HSF.Ökade leverantörpriser.Ökade volymer av antal uthyrda hjälpmedel.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för medborgarna	4	4		16	
Leveransförmåga	4	4		16	
Patientsäkerhet	4	3		12	
Förtroende	4	3		12	
Arbetsmiljö	4	3		12	
Ekonomi	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Det finns separat riskanalys 1667 -1 som hanterar denna risk separat. Åtgärder finns definierade där för alla underliggande risker.

Ansvarig: Magnus Loman

Åtgärdad: Ja

Bedömning av risk efter åtgärder

6 - Säkerställa efterlevnad till regelverk för elrullstolar och drivaggregat.

Tidsbrist för uppföljning hos förskrivare.Systemstöd för uppföljning saknas.

Bedömning av risk

Generell

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Liv och hälsa för	3	3		9	

medborgarna					
Patientsäkerhet	3	3		9	
Förtroende	3	1		3	

Åtgärder

Åtgärd: Förskrivarna delger uppföljningsrutiner till varandra. HMC rekommenderar att journalsystem ska användas vid uppföljning.

Ansvarig: Maria Söderkvist

Åtgärdad: Ja

Åtgärd: En enkät till förskrivaren angående efterlevnad av regelverk gällande elrullstolar och drivagregat. Liknande enkät för elrullstolar gjordes 2021 i form av stickprov till ansvariga chefer och det kan användas som underlag till en ny enkät. Det finns en sammanställning från den.

Ansvarig: Helena Dahlberg

Åtgärdad: Nej

Bedömning av risk efter åtgärder

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Magnus Loman
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se

TJÄNSTESKRIVELSE INTERNKONTROLLPLAN FÖR HJÄLPMEDELSNÄMNDEN 2025

Förslag till beslut

Internkontrollplan 2025 för Hjälpmedelsnämnden utifrån genomförd riskanalys fastställs och överlämnas till huvudmännen

Ärendet i korthet

I reglementet för intern kontroll anges att nämnderna årligen ska upprätta en särskild plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Riskanalys har genomförts inför förslag på internkontrollmål för Hjälpmedelsnämnden 2025. I riskanalys har fyra risker tagits fram, varav en risk Investeringsramen är otillräcklig pekar på separat riskanalys. Nämnden föreslås följa ett av dessa som internkontrollmål 2025, de övriga målen i internkontrollplanen är regionövergripande.

Uppföljning

Uppföljning av Internkontrollplan 2025 görs under hösten 2025 av verksamhetschef för Hjälpmedelscentrum och Hjälpmedelsnämnd.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*

17

HMC240023

JANUARI

- Strategiskt kundråd 2025-01-24
- Verksamhetsplan 2025 info
 - Internkontrollplan 2025 info
- Hjälpmedelsråd 2025-01-28

FEBRUARI

- Tjänstemannaberedning 2025-01-31
- Årsredovisning HMC 2024
 - Årsberättelse Hjälpmedelsnämnd
- Nämndsberedning 2025-02-05
- Hjälpmedelsnämnd 2025-02-21
- Årsredovisning HMC 2024
 - Årsberättelse Hjälpmedelsnämnd

MARS

APRIL

- Strategiskt kundråd 2025-04-11
- Utmaningsdialog
 - Delår 1
- Hjälpmedelsråd 2025-04-09
- Utmaningsdialog
- Tjänstemannaberedning 2025-04-25
- Utmaningsdialog
 - Delår 1

MAJ

- Nämndsberedning 2025-05-07
- Hjälpmedelsnämnd 2025-05-23
- Delårsrapport 1
 - Utmaningsdialog

DECEMBER

ÅRSHJUL 2025

Hjälpmedelsnämnden

JUNI

NOVEMBER

- Hjälpmedelsråd 2025-11-05
- Mötestider 2026
- Nämndsberedning 2025-11-12
- Hjälpmedelsnämnd 2025-11-28
- Internkontrollplan 2026
 - Verksamhetsplan och budget 2026
 - Årshjul 2026 för nämnden

OKTOBER

- Strategiskt kundråd 2025-10-24
- Delårsrapport 2
 - Mötestider 2026
 - Verksamhetsplan och budget 2026
 - Mötestider 2026

SEPTEMBER

- Strategiskt kundråd 2025-09-05
- Förslag på nämndens viljeinriktning
- Hjälpmedelsråd 2025-09-02
- Ordförande för nämnden bjuds in
- Nämndsberedning 2025-09-10
- Hjälpmedelsnämnd 2025-09-26
- Delårsrapport 2
 - Internkontroll 2025 återrapport
 - Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning
 - Sammanträdesdagar 2026

AUGUSTI

JULI

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se
Telefon: +4621175390

TJÄNSTESKRIVELSE HJÄLPMEDELSNÄMNDENS ÅRSJUL 2025

Förslag till beslut

Redovisat förslag på Årshjul för 2025 godkänns.

Ärendet i korthet

Hjälpmedelsnämnden sammanträder fyra gånger per år. Det förberedande arbetet sker under våren 2025 med möten i Strategiskt kundråd, Hjälpmedelsråd, Tjänstemannaberedning och Nämndsberedning. Från hösten 2025 utgår Tjänstemannaberedning i det förberedande arbetet enligt beslut i Hjälpmedelsnämnd 2024-09-27.

Årshjulet omfattar förslag på fasta ärendepunkter om bland annat delårs- och årsredovisning, utmaningsdialog och viljeinriktning, verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och internkontrollmål.

Beslutet skickas till

Skriv in vilka som ska få beslutet för kännedom. Exempel på mottagare:

- *Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland*
- *Kontaktperson i annan organisation/företag*
- *Namn på mottagande organisation/företag (departement, myndighet, kommun, region, företag, förening, förbund etcetera)*

19

HMC240002

Enhet
Hjälpmedelscentrum
Namn
Magnus Loman
Direkttelefon
021-17 31 33

Datum
2024-10-18
Vårt dnr
Klicka eller tryck här för att ange text.
Ert dnr
Klicka eller tryck här för att ange text.

Mottagare
Hjälpmedelsnämnden

SVAR PÅ YTTRANDE FRÅN NÄMNDSMÖTE 27 SEPTEMBER

Vid nämndsmötet 27/9 så fick verksamhetschef på Hjälpmedelscentrum i uppdrag att ta fram förslag på hur man ska möta det prognostiserade underskottet.

Med bara 3 månader kvar på året så är det svårt att göra några åtgärder då det prognostiserade underskottet beror på volymökningen samt prisökningar av hjälpmedel. Hela vår verksamhet bygger på det som förskrivarna i länet förskriver och med Nära Vård omställningen så har förskrivningar ökat.

Gällande det negativa resultatet som prognostiseras så kommer vi kunna använda våra resultatreglerande medel för att täcka det eventuella negativa resultatet.

Men det finns flera åtgärder som vi kan göra långsiktigt och nedan så beskrivs några delar som kan innebära besparingar samt intäkter ekonomiskt, men vissa har också konsekvenser och kostnader på andra delar inom sjukvården som behöver analyseras via risk och konsekvensanalys innan beslut fattas.

- **Cirkulärt flöde:** Hjälpmedelscentrum kan stänga ner delar av flödet som idag har en vinning utifrån miljöaspekten men även en del ekonomisk vinning. Behålla dyna Contur och ta bort försäljningsrabatten på de andra artiklarna, som är 5–6 st artiklar.
Vinsten här blir att vi får tillbaka fullt pris på artiklarna som vi har rabatt på idag och vi får ut mer personaltimmar i ordinarie rekond arbete.
Förlusten blir utifrån miljösynpunkten.
Förluster blir den ekonomiska vinsten av det cirkulära flödet
- **Rollatorcafé.** Med fler resurser så kan vi planera fler rollatorcafé / år. Detta gör att vi förebygger och spar tid genom mindre avhjälpande underhåll. Fördel med detta är att vi möter problem tidigare i stället för att få in avhjälpande underhållsuppdrag.
- **Externa lager.** Börja ta betalt för dessa lager. Idag finns ingen kostnad för dessa lager som vi tar hand om. En kostnad skulle täcka personal samt andra kostnader vi har.
- **Utbudsbegränsa sortimentet kring personförskrivna hjälpmedel.**
Vissa regioner i Sverige har utbudsbegränsat dessa 2 hjälpmedel nedan. Jag har plockat ut dem och visar på hur inköpen sett ut senaste året.
 - Rollatorer: 3 931 tkr varav 3 539 tkr är investering
 - Trehjulingar: 780 tkr varav 575 tkr är investering (lägre än 2023)

Datum
2024-10-18

Vårt dnr
Klicka eller tryck här
för att ange datum.
Ert dnr
Klicka eller tryck här
för att ange text.

Att ta bort dessa två produktgrupper ur sortiment är förstås komplicerat eftersom vi under lång tid behöver återanvända befintliga tillgångar vilket är ett stort antal. Men nyinköp upphör.

Stora risker finns för patienterna som behöver analyseras innan ett sådant beslut tas och vi skulle även tappa intäkterna för dessa hjälpmedel. Vinsten här blir mindre påverkan på investeringsbudgeten.

- **Anställa 1 tekniker till:**

Detta låter kanske helt fel mot beslut som är taget just nu men detta innebär besparingar och intäkter för vår verksamhet och regionen.

Elrullstolar: 2021 köpte vi elrullstolar för ca 4milj vilket var ett resultat av effektiviseringar av rekonditionering. idag ligger vi på 6,5 milj.

Detta är en effekt för att vi inte hinner rekonditionera som då i sin tur blir onödiga inköp av elrullstolar. Dessa inköp påverkar investeringsbudgeten i onödan med 2 – 2,5 Milj kr.

Utökning av 1 tekniker gör att vi kan möta den volymökning som skett och rekonditionera snabbare vilket i sin tur innebär minskade inköp som påverkar investeringsbudgeten.

Så kostnaden för en tekniker betalar sig själv samt ger intäkter till regionen.

- **Ökad personal med tekniker:**

Idag har vi en volymutveckling som vi inte klarar av i befintlig bemanning när det gäller avhjälpande underhåll samt förebyggande underhåll av hjälpmedel. En ökning på teknikersidan genererar mer inkomster till verksamheten som är högre än personalkostnaderna för nyanställning. Detta ger också en positiv inverkan på patientsäkerheten då vi hinner ifatt med underhållet av våra hjälpmedel.

- **Utöka väntetiden på hjälpmedel.** Detta skapar att vi inte behöver göra vissa inköp då vi har cirkulation på våra hjälpmedel.

Denna väntan på hjälpmedel skapar dock ökade kostnader på andra ställen då patienten behöver mer personal som hjälper till. Det kan även innebära en längre vårdtid.

- **Utöka intäkter genom att besöka och marknadsföra oss för att alla ska veta om vårt sortiment.** Privata/kommunala/region.

Detta hinns inte med idag men en utökning på 50% på hjälpmedelsstrategen skulle då kunna innebära att ett besök i alla kommuner/verksamheter sker årligen. Strategen är idag en 50% tjänst.

Detta skulle innebära bra spridning av de tjänster som vi har på hjälpmedelscentrum och därmed minska risken till att kommunerna gör egna upphandlingar och betalar mer än de behöver.

- **Utföra tjänster i större utsträckning i våra egna lokaler.**

Striktare riktlinjer för vad som blir hembesök och be patienterna komma till HMC med sina hjälpmedel. Ca 1 resurs spar vi/dag som inte behöver åka ut.

Datum
2024-10-18

Vårt dnr
Klicka eller tryck här
för att ange datum.
Ert dnr
Klicka eller tryck här
för att ange text.

Miljöaspekten och restid blir besparingar. Försämring för patienter som ska ta sig till HMC. Detta kan innebära längre tid med trasiga hjälpmedel vilket försämrar patientsäkerheten.

- **Prismodellen:** Ett arbete kring Hjälpmedelscentrum måste göras för att se om dagens prismodell är tillräckligt bra eller om den behöver ses över.

Med vänlig hälsning

Magnus Loman

Verksamhetschef

20

HMC230027

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist
Epost: maria.soderkvist@regionvastmanland.se
Telefon: +4621175390

TJÄNSTESKRIVELSE FÖRSLAG PÅ FÖRÄNDRAT SAMVERKANSAVTAL FÖR HJÄLPMEDELSNÄMNDEN - FÖRTYDLIGANDE

Förslag till beslut

1. Hjälpmedelsnämnden beslutar att Tjänstemannaberedningen ersätts av Strategiskt kundråd enligt redovisat förslag.
2. Strategiskt kundråd får mandat att bereda ärenden till Hjälpmedelsnämnden
3. Hjälpmedelsnämnden rekommenderar regionen och respektive kommun att anta det redovisade förslaget till samverkansavtal för den gemensamma hjälpmedelsnämnden, att gälla från 2025-09-01.
4. Beslutet ersätter tidigare beslut Hjälpmedelsnämnden 2024-09-27 § 45.

Ärendet i korthet

På Hjälpmedelsnämndens sammanträde 2024-09-27 § 45 fattades beslut om förändrat samverkansavtal för hjälpmedelsnämnden. Beslutet behöver förtydligas.

För att minska administrationen och mötestider och för en mer effektiv organisation har Hjälpmedelscentrum föreslagit att Tjänstemannaberedningen ersätts av Strategiskt kundråd som får ett mandat att bereda ärenden till Hjälpmedelsnämnden.

Detaljerad beskrivning av ärendet

I nuvarande samverkansavtal finns följande punkt kring Hjälpmedelsnämndens organisation:

"Punkt 4. Organisation Nämnden ingår i regionens organisation, vilket innebär att regionens bestämmelser och policy gäller avseende ekonomi, personalfrågor, redovisning, arkiv m m. Medel för anställdas pension skall avsättas inom regionen. Regionen svarar för att organisera Hjälpmedelscentrum inom egen verksamhet. För nämndens beredning av ärenden finns en Tjänstemannaberedning bestående av cheftjänstemän från kommunerna och regionen inom berört område".

I ett nytt förslag skulle punkten ändras:

"Punkt 4. Organisation. Nämnden ingår i regionens organisation, vilket innebär att regionens bestämmelser och policy gäller avseende ekonomi, personalfrågor, redovisning, arkiv m m. Medel för anställdas pension skall avsättas inom regionen. Regionen svarar för att organisera Hjälpmedelscentrum inom egen verksamhet. För nämndens beredning av ärenden finns ett Strategiskt kundråd bestående av personer med rehabiliteringskompetens som utsetts på delegation av ansvarig chef från kommunen och regionen inom berört område. Utsedd tjänsteperson ska ha nära samverkan med ansvarig chef inför möten i Strategiskt kundråd. Om utsedd tjänsteperson inte kan medverka på Strategiskt kundråd ska ersättare utses. Ansvarig chef ska även erhålla minnesanteckningar och nödvändiga bilagor från Strategiskt kundråd."

Verksamhetsmässiga konsekvenser

I Strategiskt kundråd finns goda kunskaper om den egna verksamheten och hur hjälpmedelsfrågor hanteras. Frågor får en kortare väg till beslut och de kan beredas i en dialog med direkt berörda.

För att frågor av ekonomisk karaktär ska ligga hos den som är ytterst ekonomiskt ansvarig behöver ett förberedande arbete ske hos varje enskild huvudman. Det ska möjliggöras genom att kallelse inför Strategiskt kundråd skickas ut i god tid före mötet

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Möten kan komma att ske digitalt för att minska resvägen för de kommuner som ligger längst ifrån Hjälpmedelscentrum i Västerås.

Arbetssätt

Ett antal förslag har tagits fram av Strategiskt kundråd hur man kan lösa frågor av ekonomisk karaktär och hur man kan möjliggöra för mindre kommuner som kan ha svårt att hantera representations skap.

- Det är viktigt att representant i Strategiskt kundråd har arbetssätt i sin verksamhet för att inför mötet alltid ta upp frågor med den i verksamheten som är ytterst ansvarig för ekonomin.
- Viktigt att agenda går ut i god tid inför mötet.
- Viktigt att det finns en ersättare för alla representanter.
- Alla kommuner bör vara representerade då det är viktiga frågor som ska beredas.
- Det finns inget hinder att nuvarande Tjänstemannaberedningens representant sitter i Strategiskt kundråd.
- Viktigt att frågorna verkligen är strategiska och inte operativa. De frågor som är av mer operativ karaktär kan sorteras i olika block och mötet kan delas upp så rätt personer medverkar i rätt frågor.
- Små kommuner kan ha en gemensam representation om frågorna kan beredas på hemmaplan inför mötet.
- Digitalt deltagande kan underlätta för de med små kommuner som har lång resväg till Västerås.

En planering för nya arbetssätt kommer krävas i de olika verksamheterna inför förändringen.

Förändringen föreslås därför gälla från 2025-09-01.

Beslutet skickas till

Magnus Loman verksamhetschef Hjälpmedelscentrum Region Västmanland

Regions Västmanlands samtliga kommuners myndighetsbrevlådor

Region Västmanlands myndighetsbrevlåda